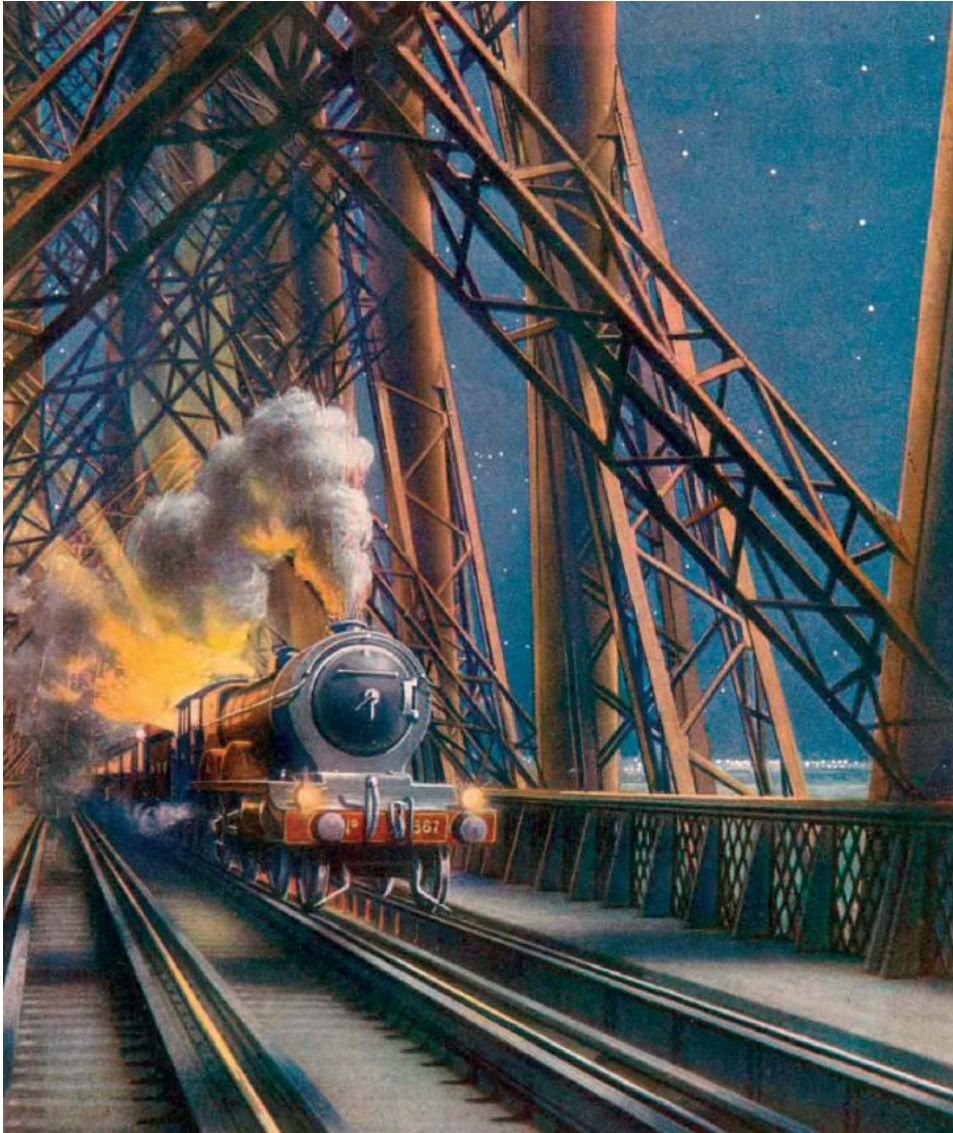

Magnetická rezonance v revoluční fázi

Jaroslav Tintěra
IKEM, Praha

Národní radiologické standardy

Účel:

Definovat pokud možno standardní postupy při lékařském ozáření

Cíl:

Zajistit diagnosticky akceptovatelnou **kvalitu** obrazů při aplikaci co **nejnižší dávky záření**

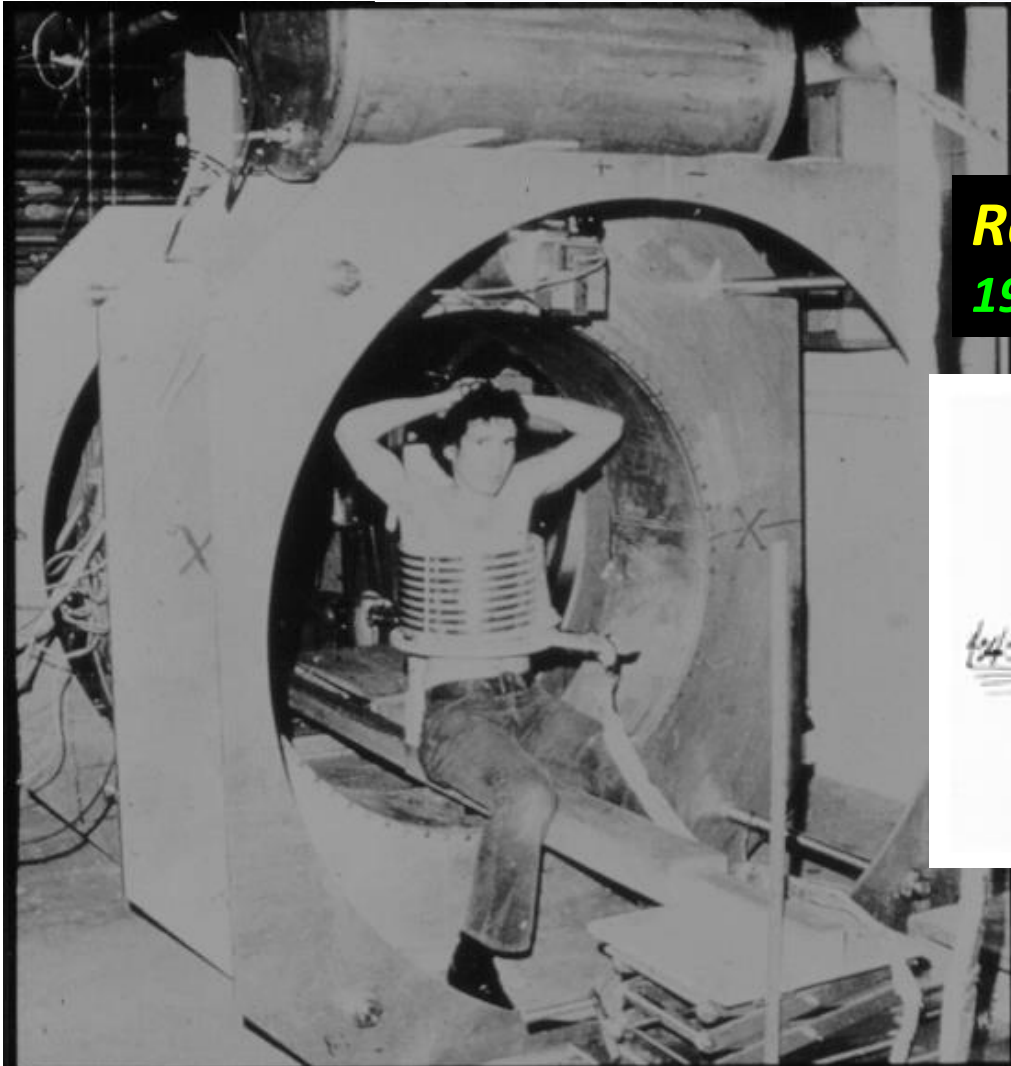
Účel:

Definovat pokud možno standardní postupy a protokoly při MR vyšetřeních

Cíl:

Zajistit diagnosticky akceptovatelnou **kvalitu** MR obrazů za **únosnou dobu vyšetření**

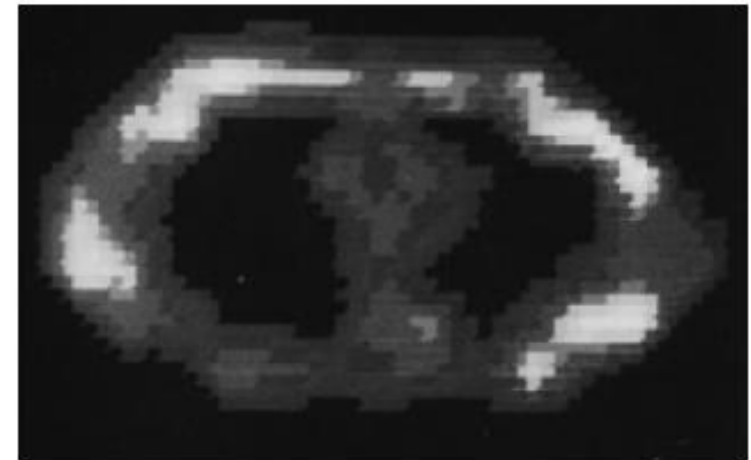
Kvalita je poněkud relativní pojem ...

Raymond Damadian

1977: 1. celotělový MR skener – čas měření 4,5 hodiny

Handwritten note:
Scan time 11:00 PM 7/1/77
X=10, Y=2, Z=67
Data at 3 1/2" from bottom surface of
scan to right of center surface
FANTASTIC SUCCESS!
4:45 AM First Human Image
Complete in Amazing Detail
Showing Heart
Lungs
Arteries
Musculature

First successful NMR scan, July 1977
in Damadian's machine, patient Dr. Minkoff

E Med
RCT
82 1282e

Kvalita obrazu: *Jak ji definovat?*

užitečná informace / rušení obrazu

signál / šum

kontrast / šum

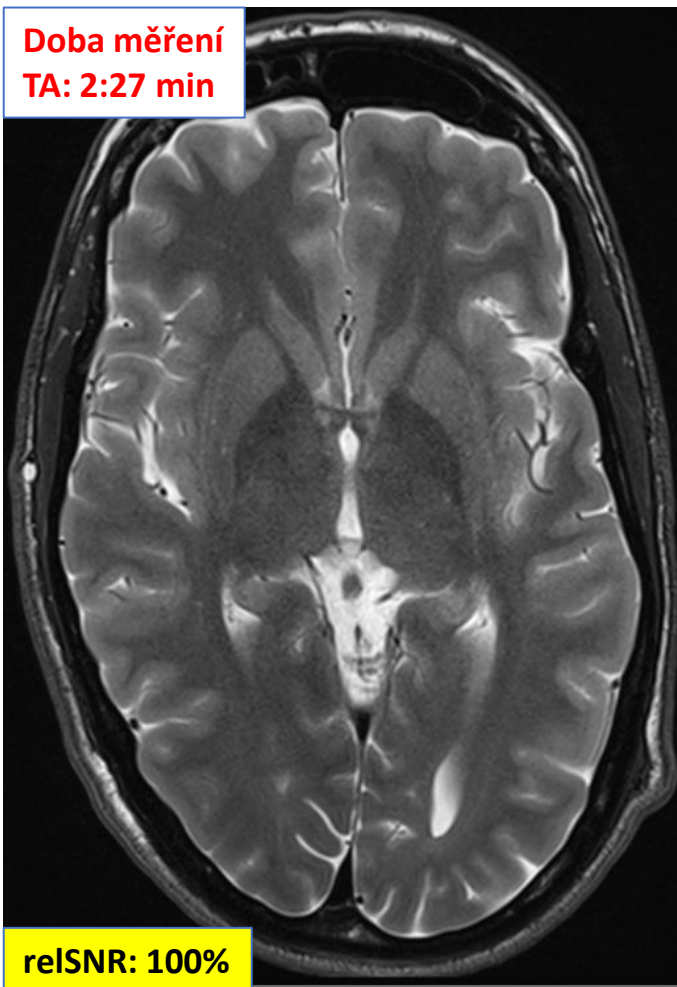

signál

šum

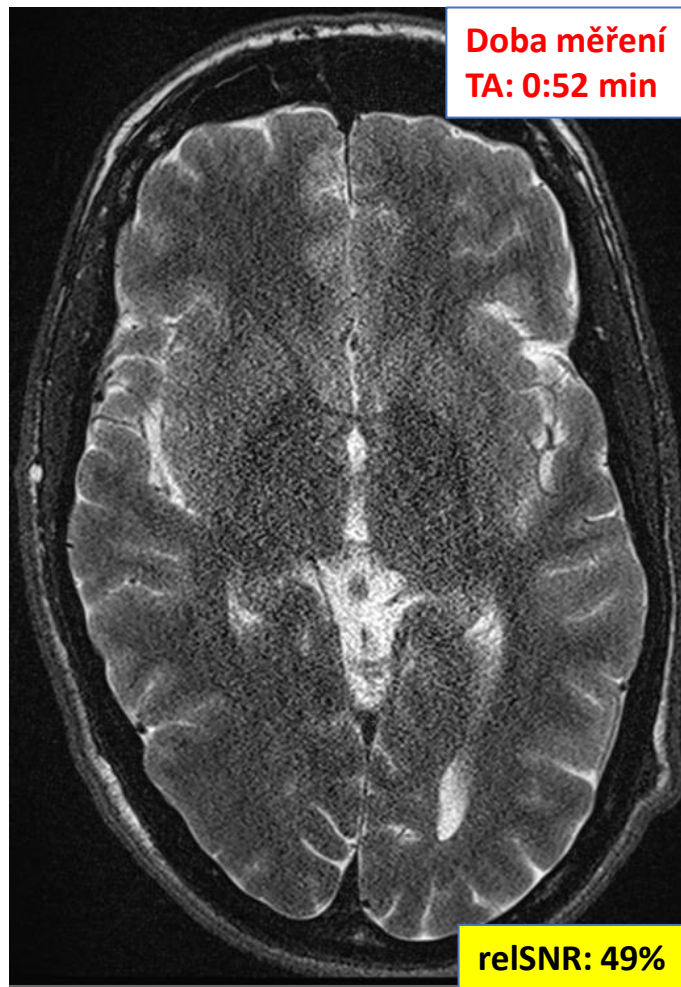
Kvalitní obraz?

Doba měření
TA: 2:27 min

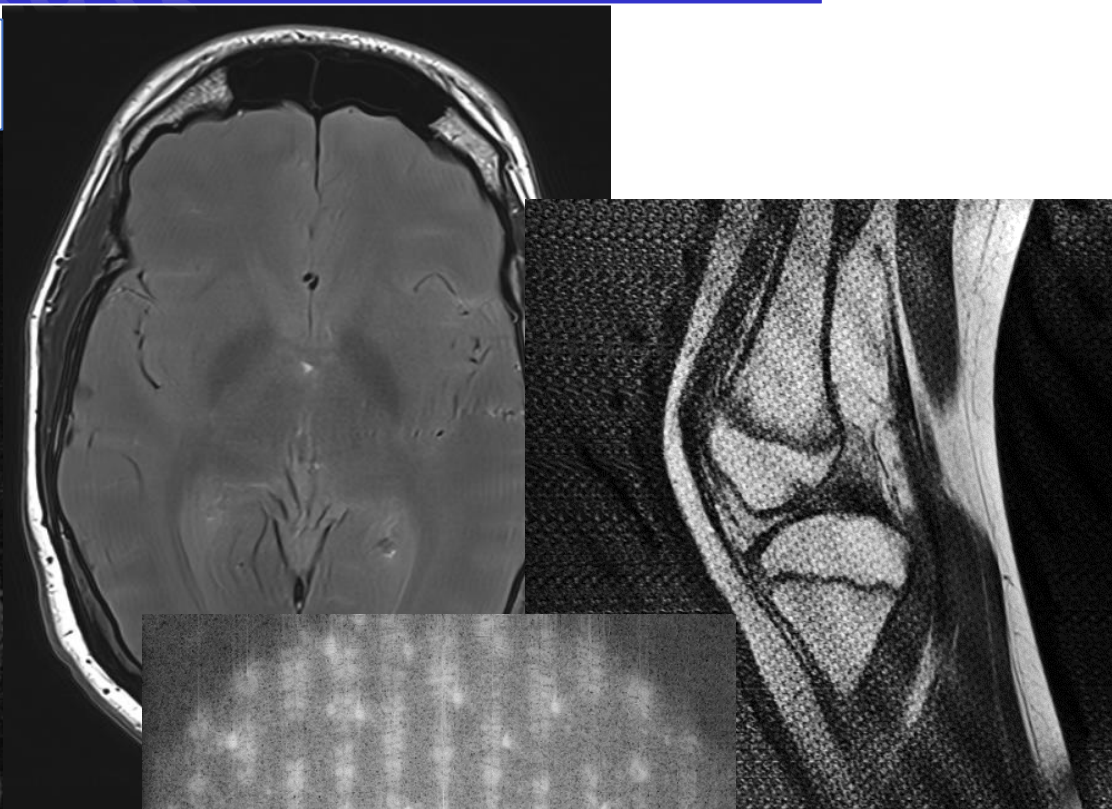

relSNR: 100%

Doba měření
TA: 0:52 min

relSNR: 49%

Automatická „kalibrace“ na MR

Provádí se 1x na začátku vyšetření pacienta

adjustace frekvence

Stanovení přesné Larmorovy (rezonanční) frekvence

adjustace transmiteru

Stanovení referenční hodnoty napětí pro RF pulzy (hodnota pro 180°)

Provádí se pro jednotlivá měření (ne vždy)

kalibrace přijímacích cívek

Stanovení citlivosti jednotlivých cívkových elementů v prostoru

Provádí se pro určitá měření (potlačení signálu tuku)

shim – homogenita B_0

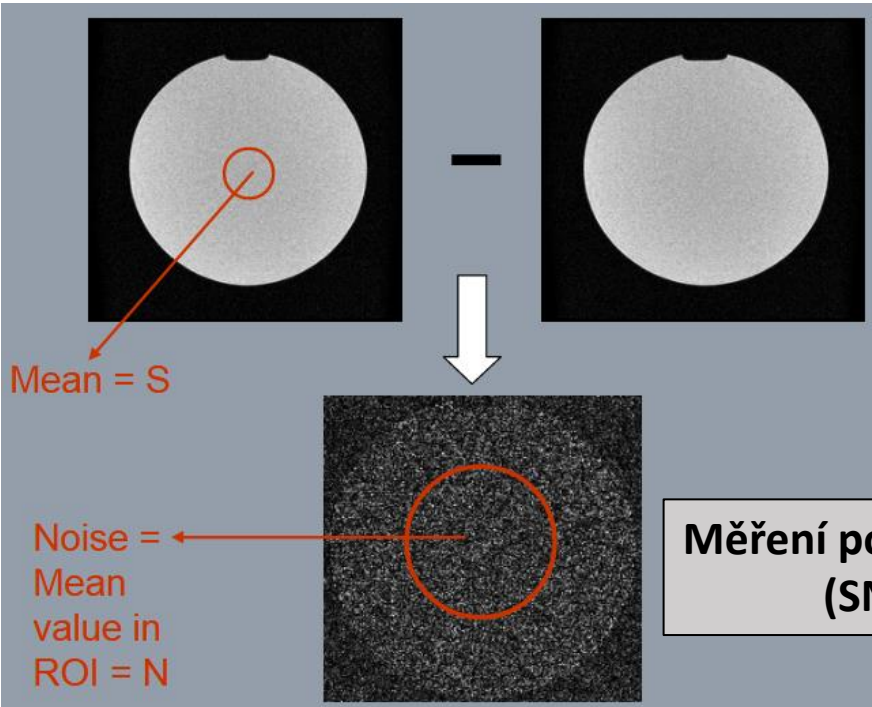
Optimalizace homogenity magnetického pole pro vymezenou oblast

Kontrola kvality na MR

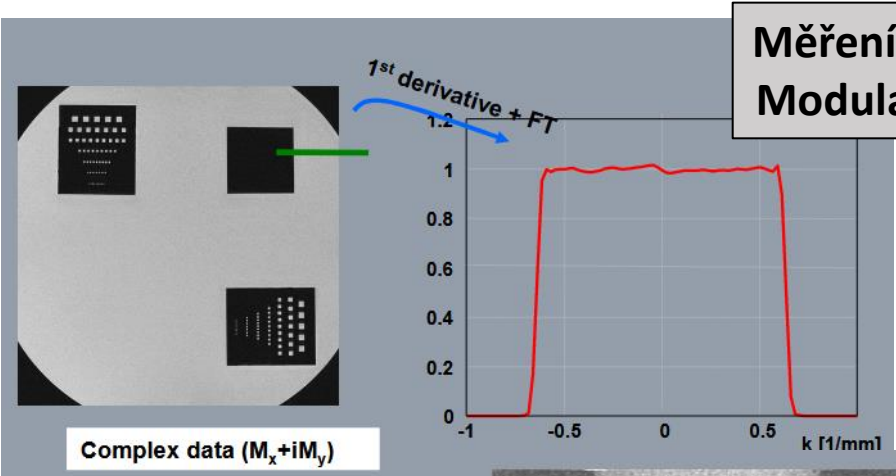
Problémy:

- každý výrobce má své procedury na QA a příliš neakceptuje jiné...
- měření s běžným fantomem poskytne „pouze“ informace o:
  - poměru signál/šum (SNR) za standardních podmínek
  - časové stability systému
  - prostorové distorzi obrazů (linearitě gradientů)
  - prostorovém rozlišení za nastavených podmínekavšak nezohledňuje kontrast obrazu (rozdíl v signálu mezi tkáněmi)
- měření detekují „pouze technické“ typy artefaktů (např. jiskření), nikoli „fyziologické“ artefakty vlivem pacienta

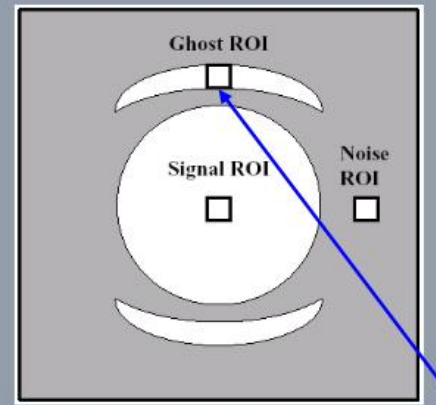
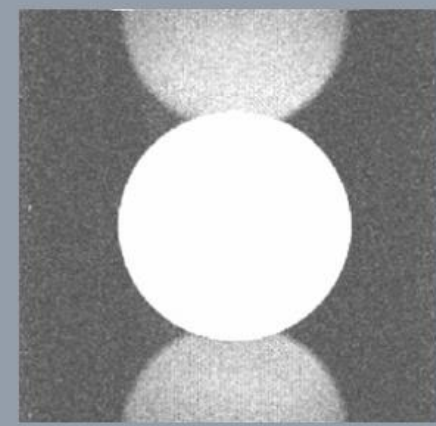

Měření poměru S/Š (SNR)

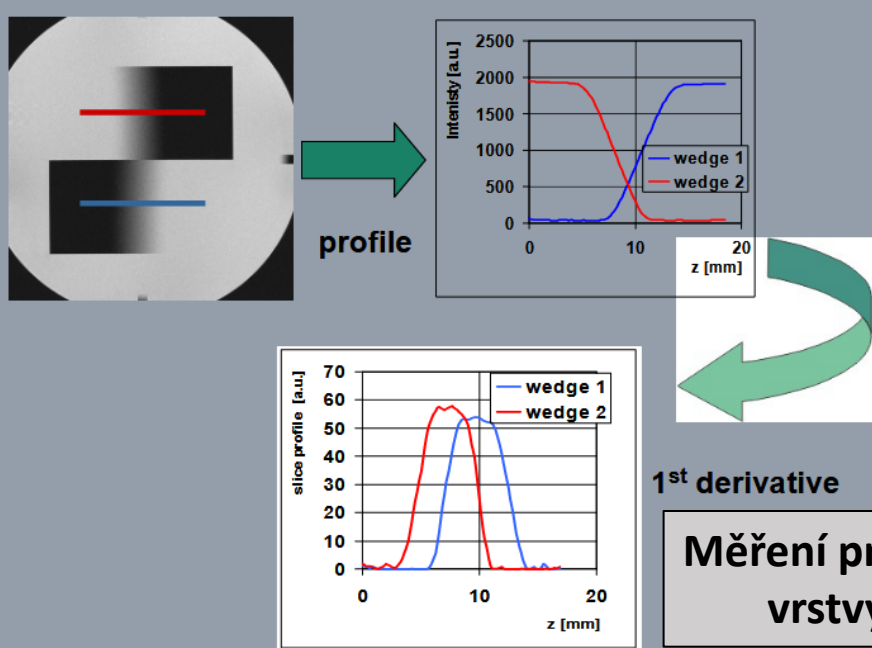
Měření prostorového rozlišení: Modulation transfer function (MTF)

Měření časové stability

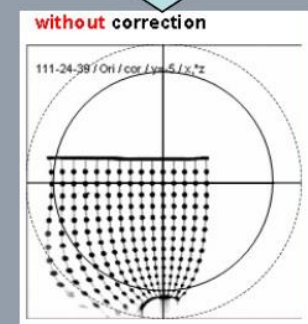
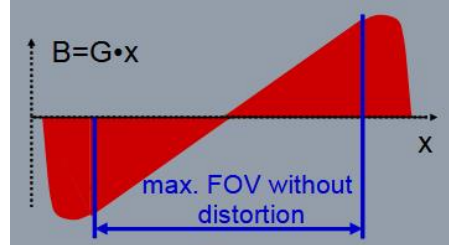

Nyquist or N/2 ghost
Reason: periodic instability

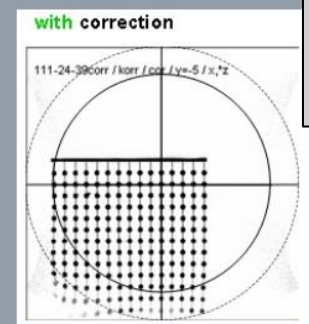
Calculate relative ghost signal $(G-N)/S$ (%)

Měření profilu vrstvy

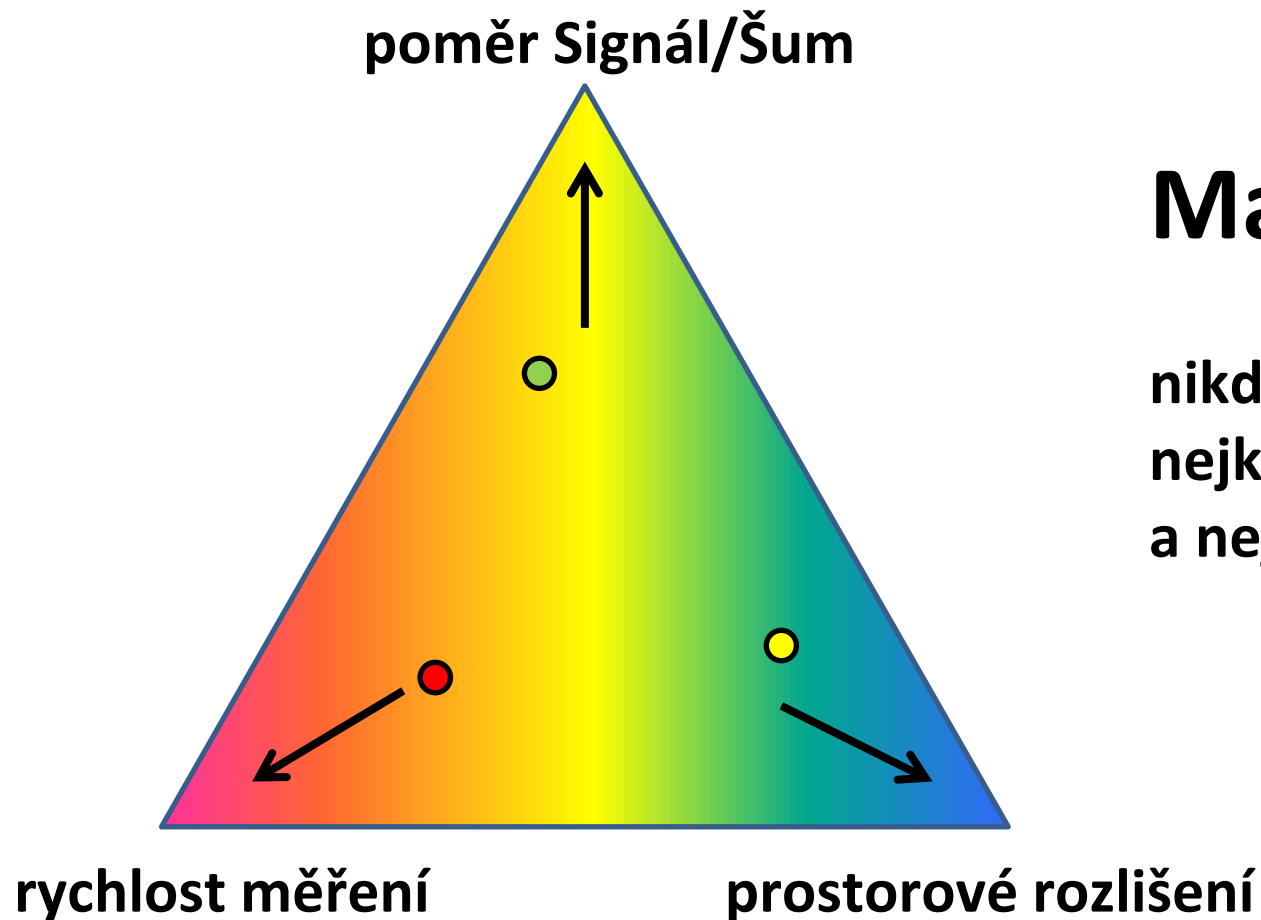
“Distortion correction”

Měření prostorových distorzí

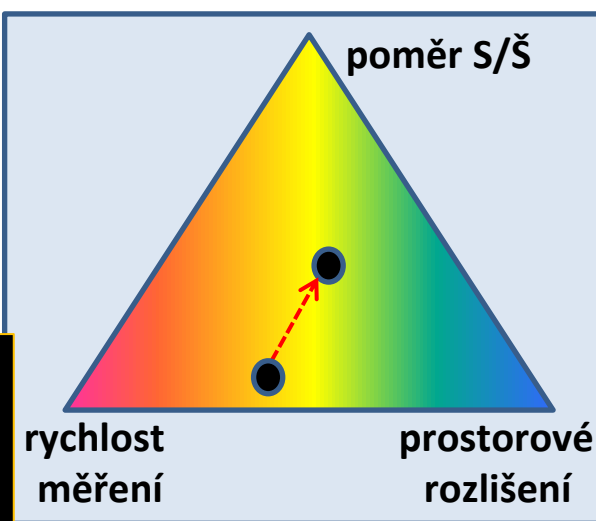
Klasická limitace: kompromis mezi S/Š, délkou akvizice a prostorovým rozlišením

Magický trojúhelník:

nikdy nelze získat maximální poměr S/Š,
nejkratší akviziční čas
a nejvyšší prostorové rozlišení současně!

Zlepšení poměru S/Š: zvýšení počtu průměrování

$$S/\bar{S} \sim \sqrt{NEX}$$

rozlišení:
0,7 x 0,7 x 4 mm
čas: 0:57 min
rel. S/Š = 0,61

Slice group 1
 Slices 24
 Dist. factor 10 %
 Position R8.4 A12.0 H37.
 Orientation T > C-5.2
 Phase enc. dir. R >> L
 Phase oversampling 0 %

FoV read 230 mm
 FoV phase 100.0 %
 Slice thickness 4.0 mm
 TR 5000 ms
 TE 97 ms
 Averages 1
 Concatenations 1
 Filter Prescan Normalize, ...
 Coil elements HE1-4

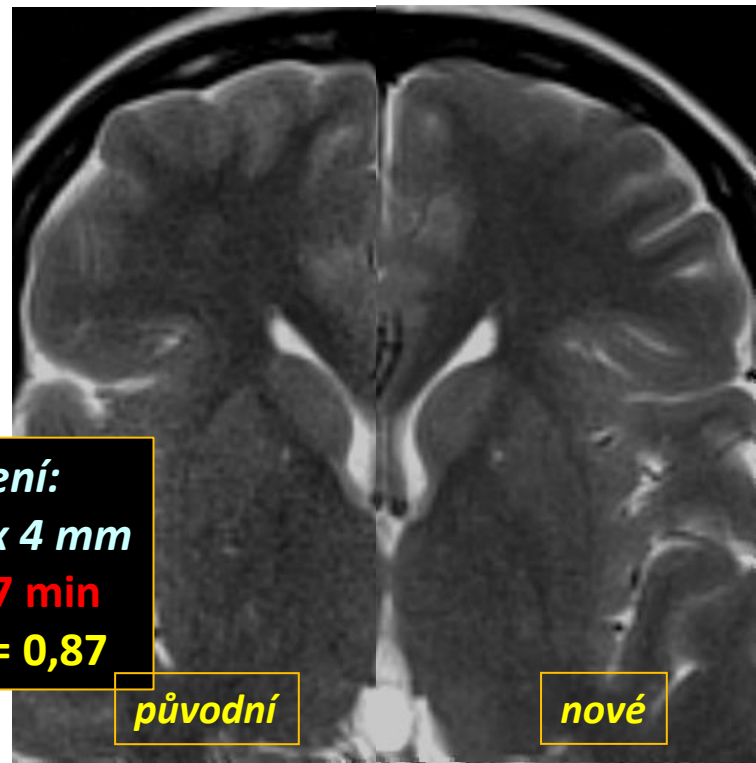
Slices 1 24 128

TA: 1:47 PM: FIX PAT: Off Voxel size: 0.7x0.7x4.0 mm Rel. SNR: 0.87 : tse

Slice group 1
 Slices 24
 Dist. factor 10 %
 Position R8.4 A12.0 H37.
 Orientation T > C-5.2
 Phase enc. dir. R >> L
 Phase oversampling 0 %

FoV read 230 mm
 FoV phase 70.0 %
 Slice thickness 4.0 mm
 TR 5000 ms
 TE 100.0 ms
 Averages 2
 Concatenations 1
 Filter Prescan Normalize, ...
 Coil elements HE1-4

Averages 1 2 32

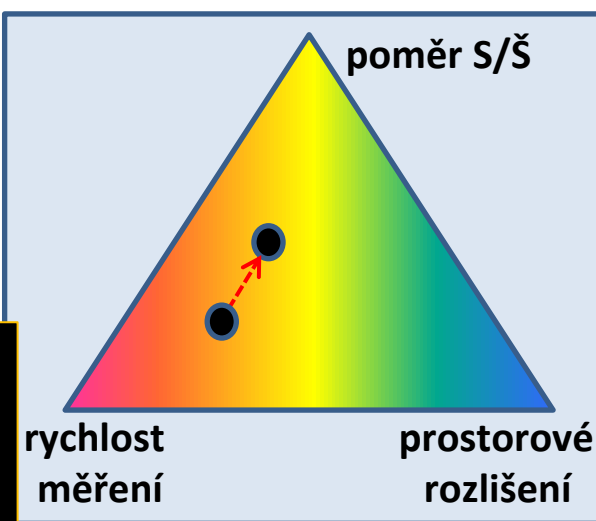
rozlišení:
0,7 x 0,7 x 4 mm
čas: 1:47 min
rel. S/Š = 0,87

**Zdvojnásobení
akviziční doby**

vede k

**1.43 krát lepšímu
poměru S/Š**

Zlepšení poměru S/Š: zvýšení počtu měřených řádků

$$S/\bar{S} \sim \sqrt{N}$$

rozlišení:
1,0 x 0,7 x 4 mm
čas: 0:47 min
rel. S/Š = 0,77

**Zdvojnásobení
akviziční doby**

by vedlo také k

**1.43 krát lepšímu
poměru S/Š**

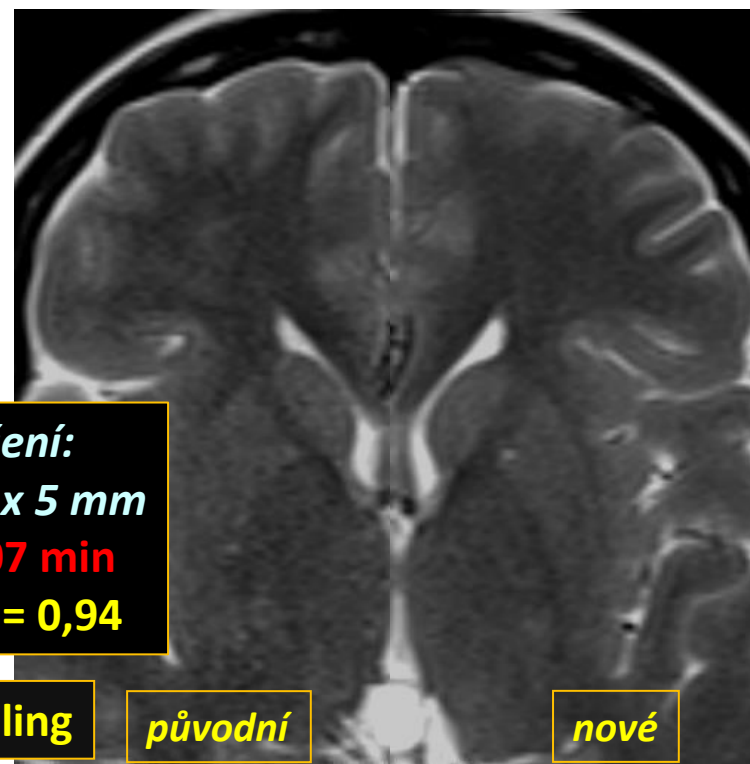
Slice group: 1
 Slices: 24
 Dist. factor: 10 %
 Position: R8.4 A12.0 H37.
 Orientation: T > C-5.2
 Phase enc. dir.: R >> L
 Phase oversampling: 0 %

FoV read: 230 mm
 FoV phase: 70.0 %
 Slice thickness: 4.0 mm
 TR: 5000 ms
 TE: 102.0 ms
 Averages: 2
 Concatenations: 1
 Filter: Prescan Normalize, ...
 Coil elements: HE1-4

TA: 1:07 PM: FIX PAT: 2 Voxel size: 1.0x0.7x4.0 mm Rel. SNR: 0.94 tse

Slice group: 1
 Slices: 24
 Dist. factor: 10 %
 Position: R8.4 A12.0 H37.
 Orientation: T > C-5.2
 Phase enc. dir.: R >> L
 Phase oversampling: 60 %

FoV read: 230 mm
 FoV phase: 70.0 %
 Slice thickness: 4.0 mm
 TR: 5000 ms
 TE: 102.0 ms
 Averages: 2
 Concatenations: 1
 Filter: Prescan Normalize, ...
 Coil elements: HE1-4

rozlišení:
1,0 x 0,7 x 5 mm
čas: 1:07 min
rel. S/Š = 0,94

over-sampling

původní

nové

Zvýšit prostorové rozlišení?

TA: 0:57 PM: FIX PAT: 2 Voxel size: 1.2x0.9x4.0 mm Rel. SNR: 1.25 : tse

Common iPAT Filter

FoV read 230 mm Trajectory Cartesian

FoV phase 70.3 %

Slice thickness 4.0 mm

Base resolution 256

Phase resolution 75 %

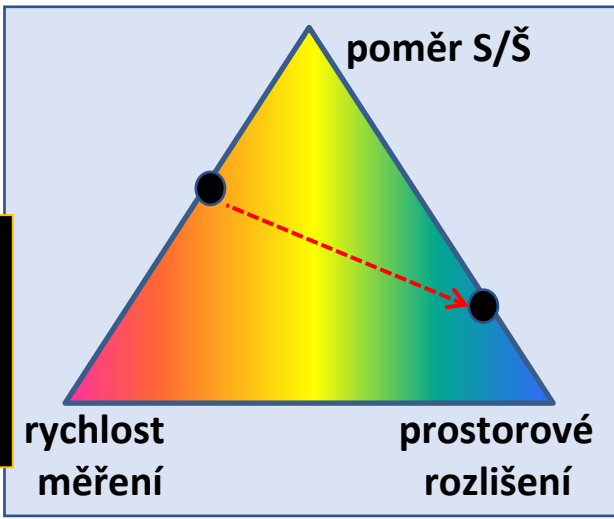
Phase partial Fourier Off

Interpolation

Phase resolution 15 75 100

Routine Contrast Resolution Geometry System Physio Inline Sequence

rozišení:
1,2 x 0,9 x 4 mm
čas: 0:57 min
rel. S/Š = 1,25

**Čtyřikrát vyšší
prostorové rozlišení**
(velikost pixelu z 1 na 0,25 mm²)

vede k

5x delšímu času měření
(zvětšení matice,
zvýšení průměrování)

**a ještě k poklesu
poměru S/Š**

Common iPAT Filter

FoV read 230 mm Trajectory Cartesian

FoV phase 100.0 %

Slice thickness 4.0 mm

Base resolution 448

Phase resolution 100 %

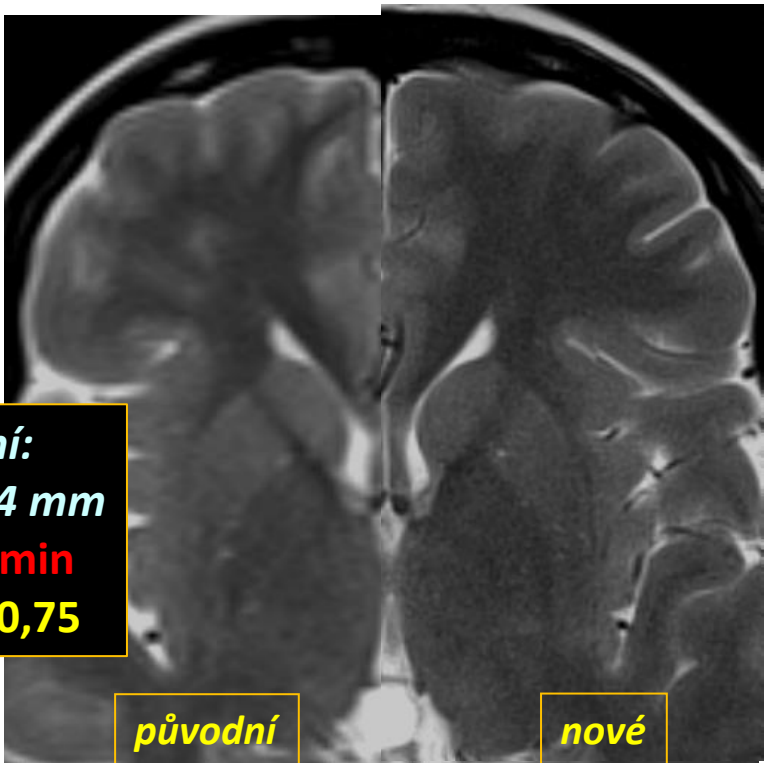
Phase partial Fourier Off

Interpolation

Base resolution 128 448 960

Routine Contrast Resolution Geometry System Physio Inline Sequence

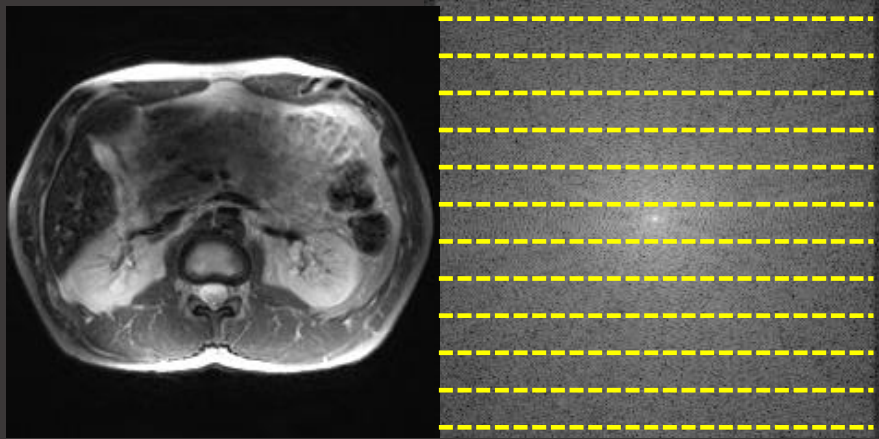
rozišení:
0,5 x 0,5 x 4 mm
čas: 5:13 min
rel. S/Š = 0,75

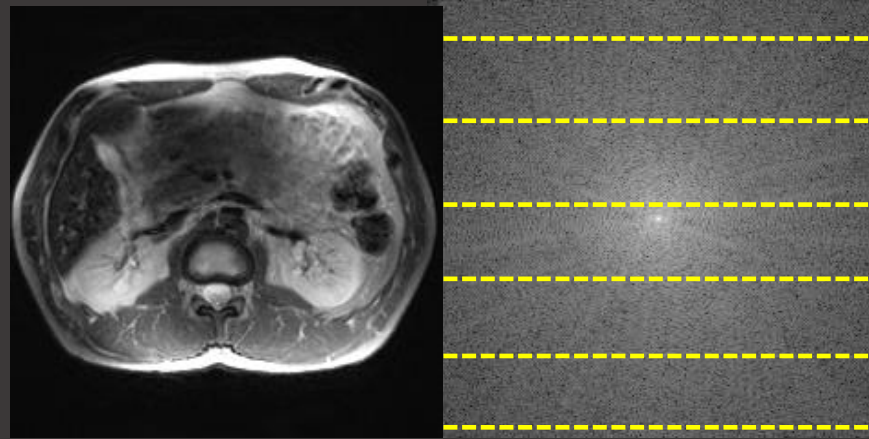
původní

nové

Paralelní akviziční techniky (PAT)

100% FOV
TA = 100%
S/Š = 100%
rozlišení = 100%

100% FOV
TA = 50%
S/Š < 68%
rozlišení = 100%

PAT = 2

Rozlišení se nemění, čas klesá lineárně, S/Š klesá .....

PAT vynechá určitý počet řádků k-prostoru a plná matice je rekonstruována pomocí paralelního náběru dat z více cívek.

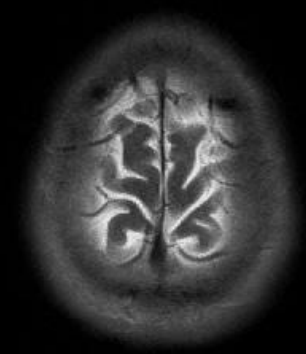
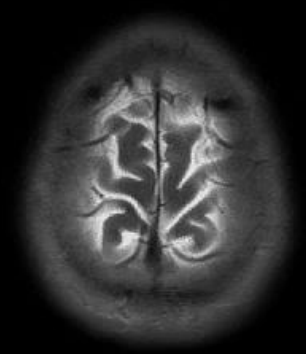
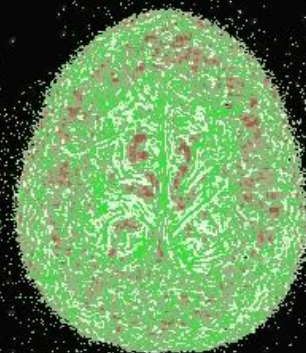
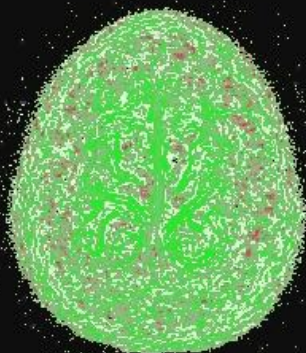
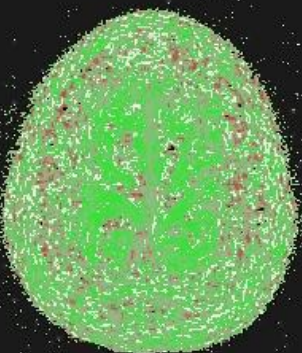
To zásadně ušetří čas ale také vede k významnému poklesu poměru S/Š.

Poměr S/Š má v obraze prostorovou distribuci, není všude stejný.

PAT: *prostorová distribuce S/Š*

teoretický S/Š
(bez PAT)

nižší S/Š

PAT=2

ETL= 485 ms
teor. S/Š: 71%

PAT=3

ETL= 373 ms
teor. S/Š: 58%

PAT=4

ETL= 323 ms
teor. S/Š: 50%

Dál od povrchově
rozložených cívek
je situace vždy
horší
a poměr S/Š klesá.

3 T

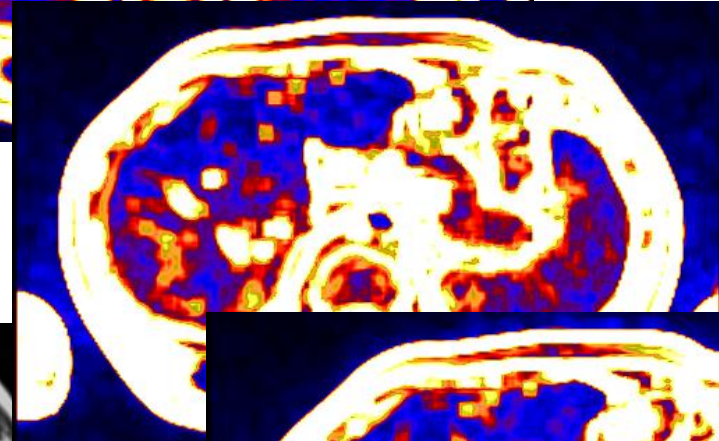
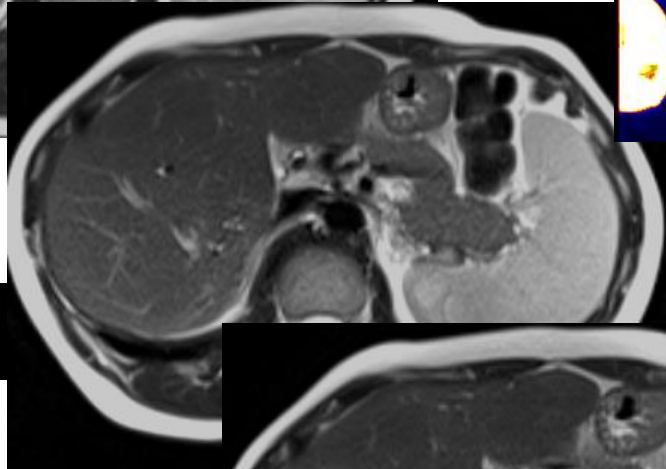
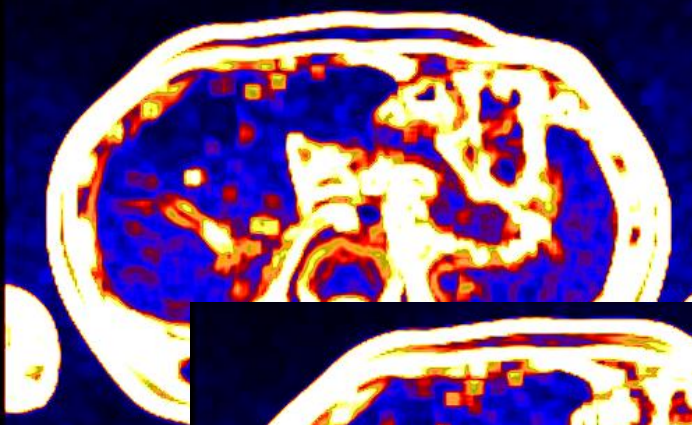
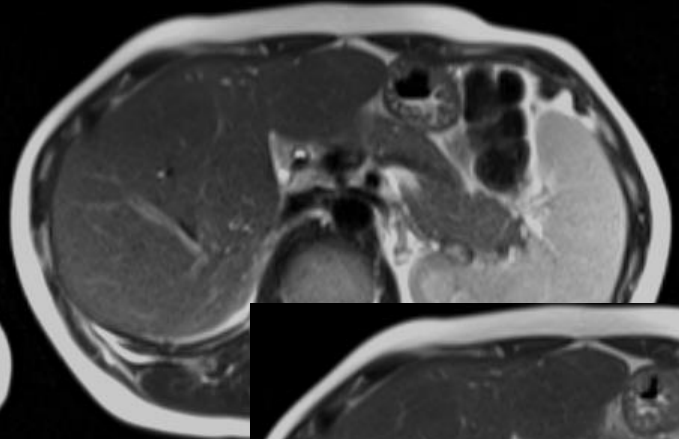
HASTE:

0,7x0,6x4 mm

TE=89 ms

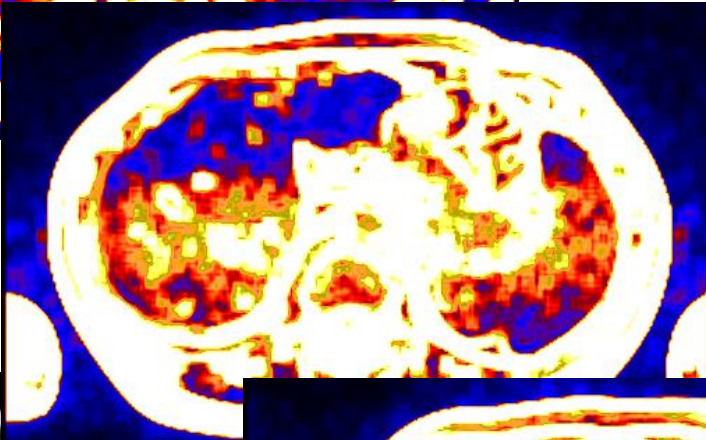
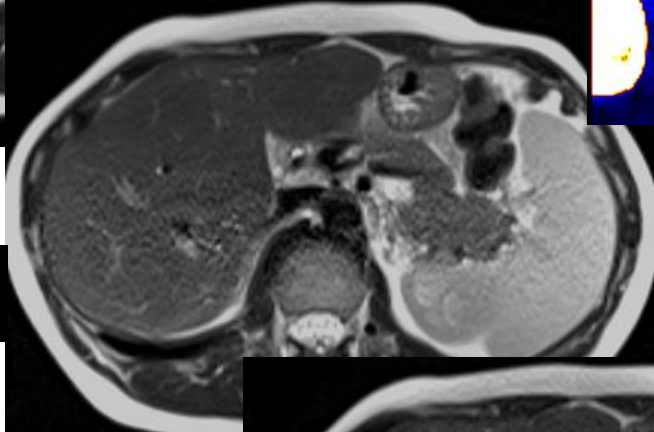

PAT a poměr S/Š

g - mapy

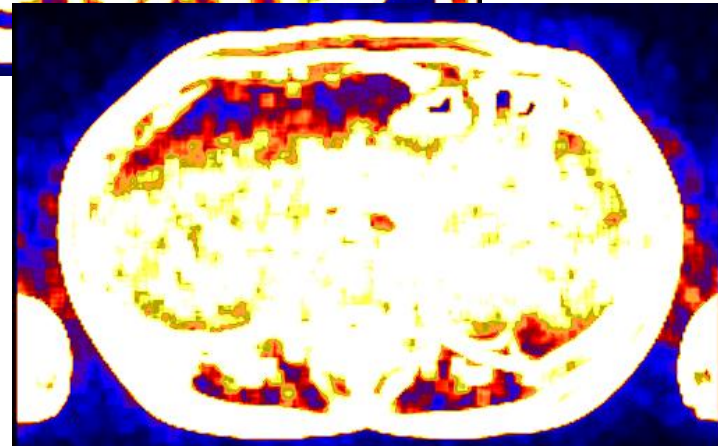
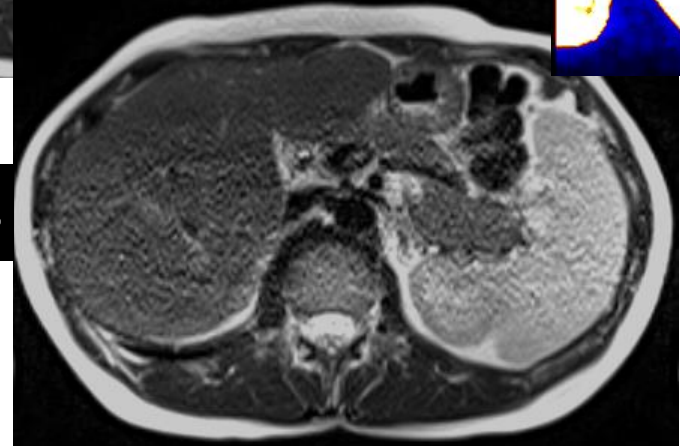
PAT = 2

PAT = 3

HASTE

PAT = 4

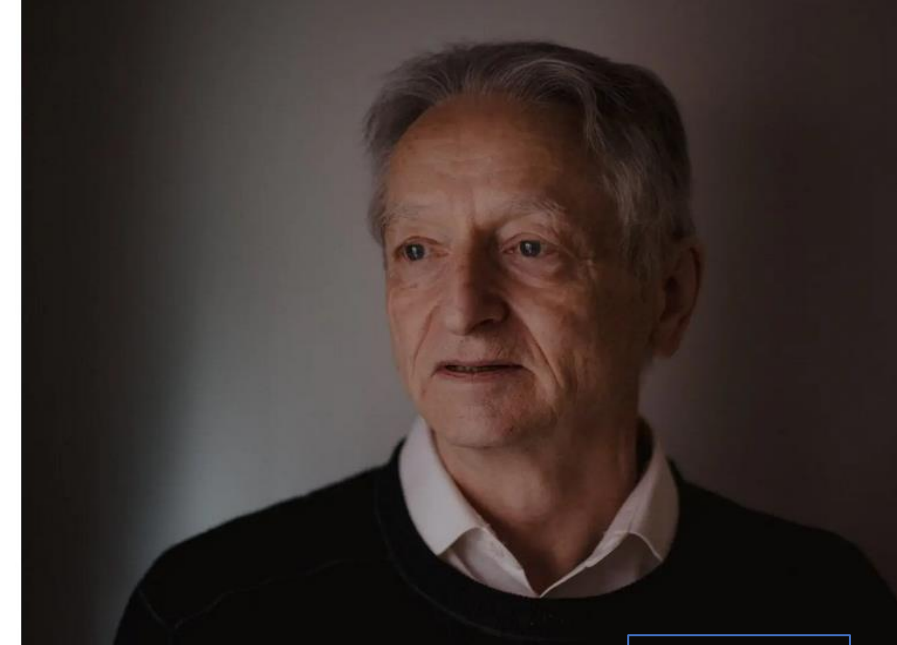

Nové metody rekonstrukce MR obrazů: Hluboké učení a umělá inteligence.

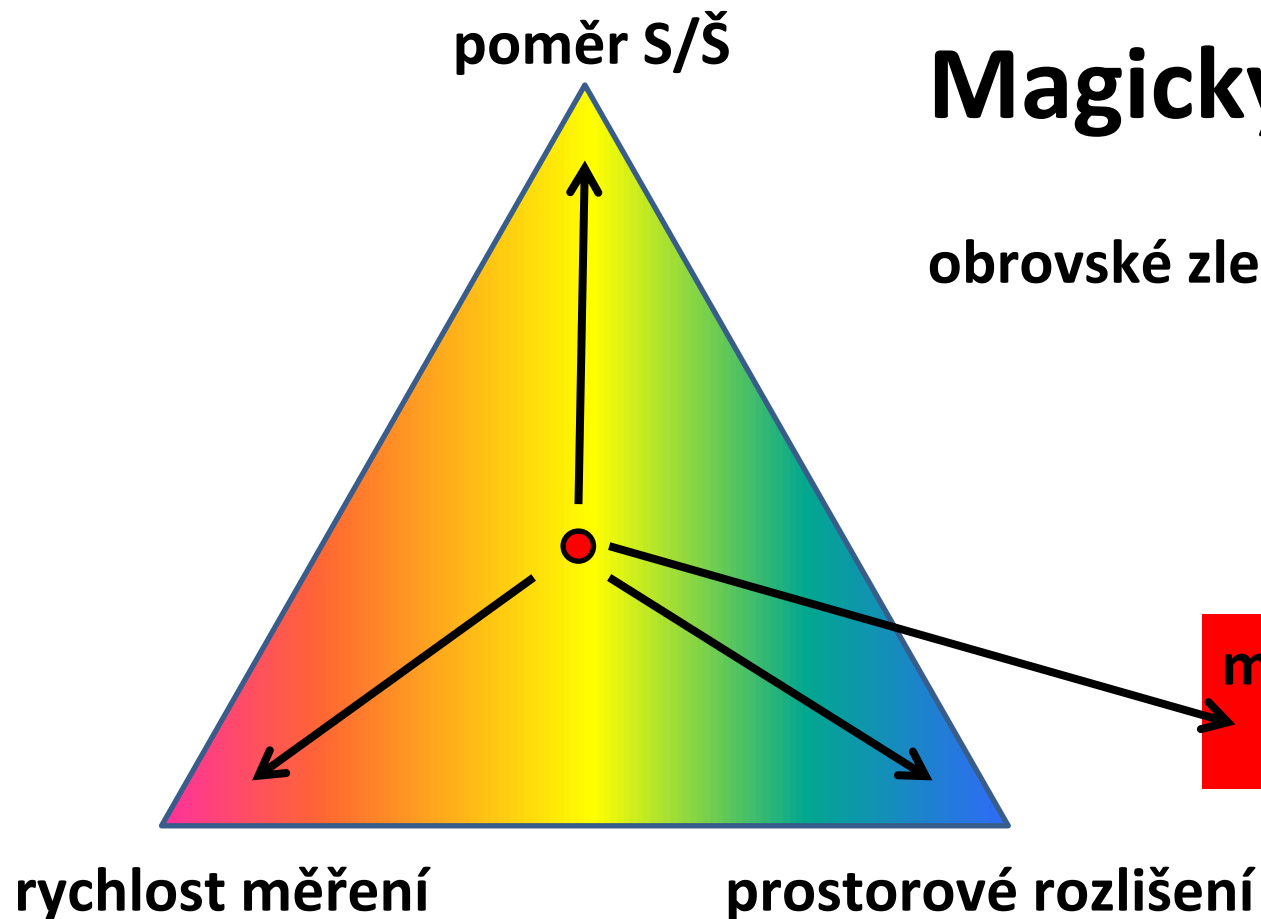
Zkouška	GPT-4 (nová verze)	GPT-3 (starší verze)
Závěrečná zkouška práv (MBE + MEE + MPT)	Lépe než 90 % lidí	Lépe než 10 % lidí
Přijímací zkoušky na práva	Lépe než 86 % lidí	Lépe než 40 % lidí
Americká maturita z matematiky	Lépe než 89 % lidí	Lépe než 70 % lidí
Ověření verbální gramotnosti na vysokoškolské úrovni	Lépe lidí	
Ověření výpočetní gramotnosti na vysokoškolské úrovni	Lépe lidí	

'The Godfather of A.I.' Leaves Google and Warns of Danger Ahead

For half a century, Geoffrey Hinton nurtured the technology at the heart of chatbots like ChatGPT. Now he **worries it will cause serious harm.**

„Revoluce“ v rekonstrukci podvzorkovaných dat: Deep Learning mění poměry mezi S/Š, dobou akvizice a rozlišením

Magický trojúhelník už neplatí???

obrovské zlepšení kvality obrazů (poměru S/Š i rozlišení)

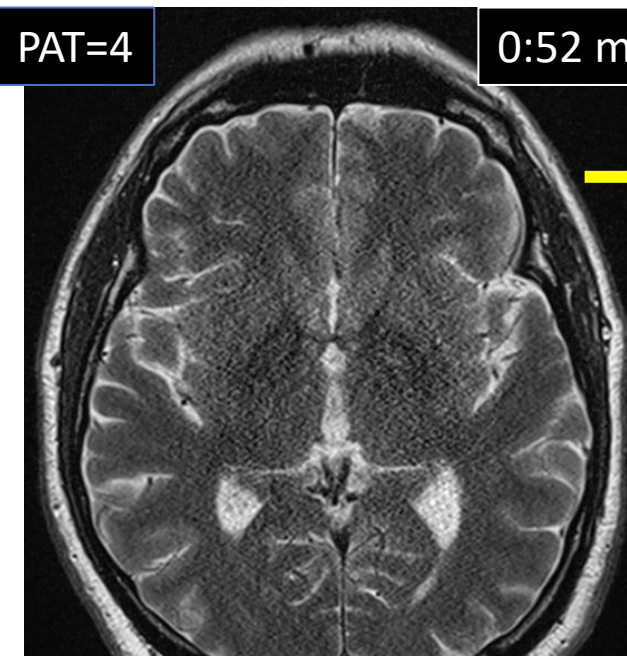
ALE...

víme vždy, co se děje?

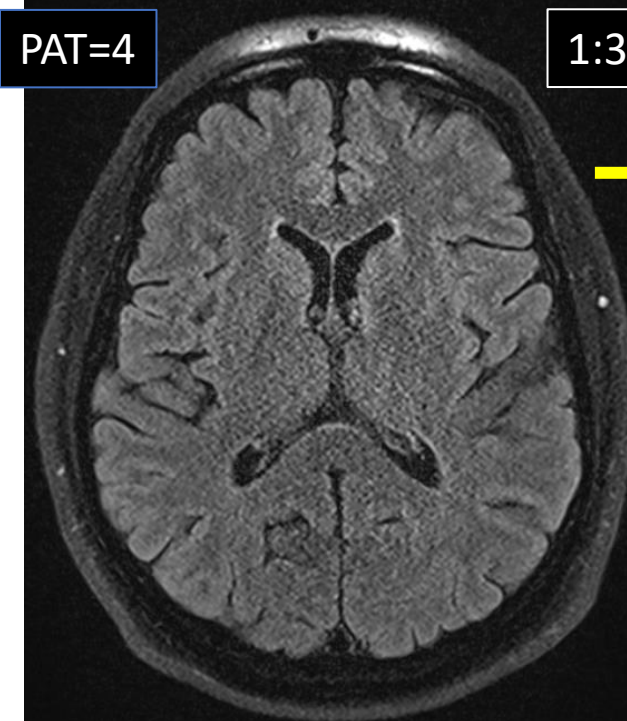
**mimo realitu:
artefakt!!!**

NE!!!

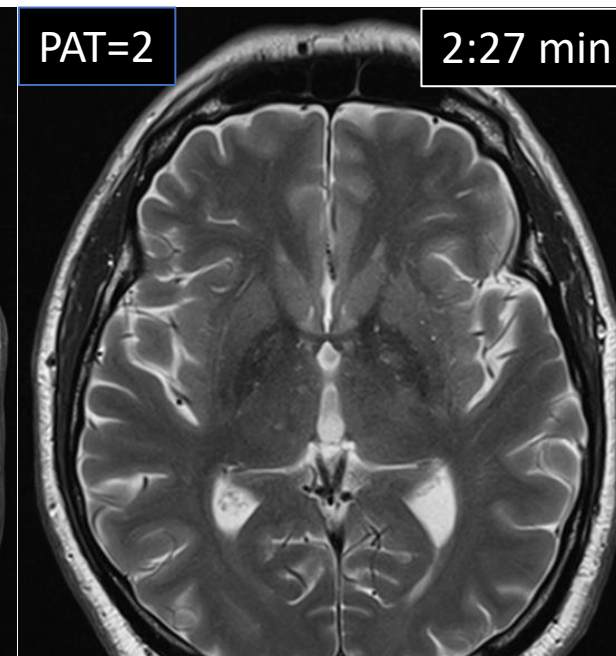
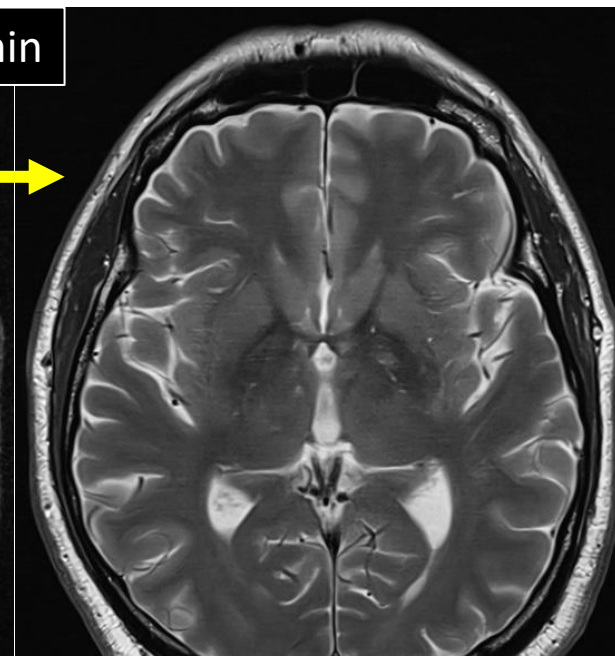

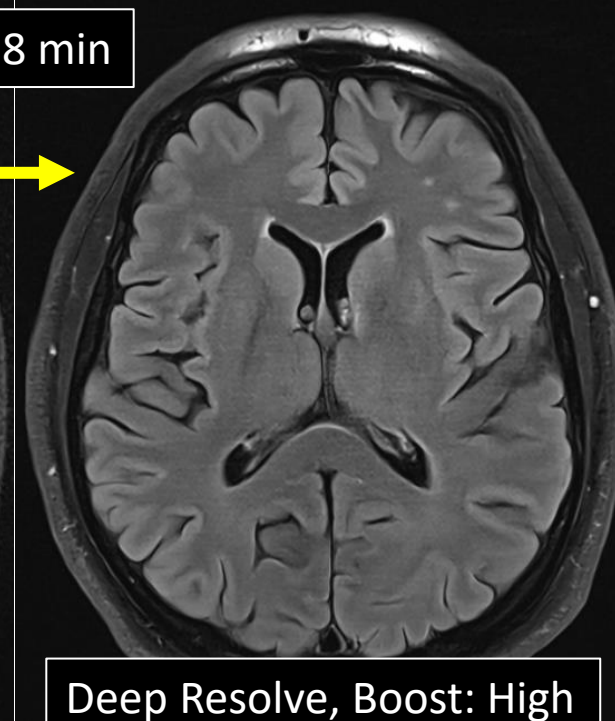
0:52 min

1:38 min

2:27 min

Deep Resolve, Boost: High

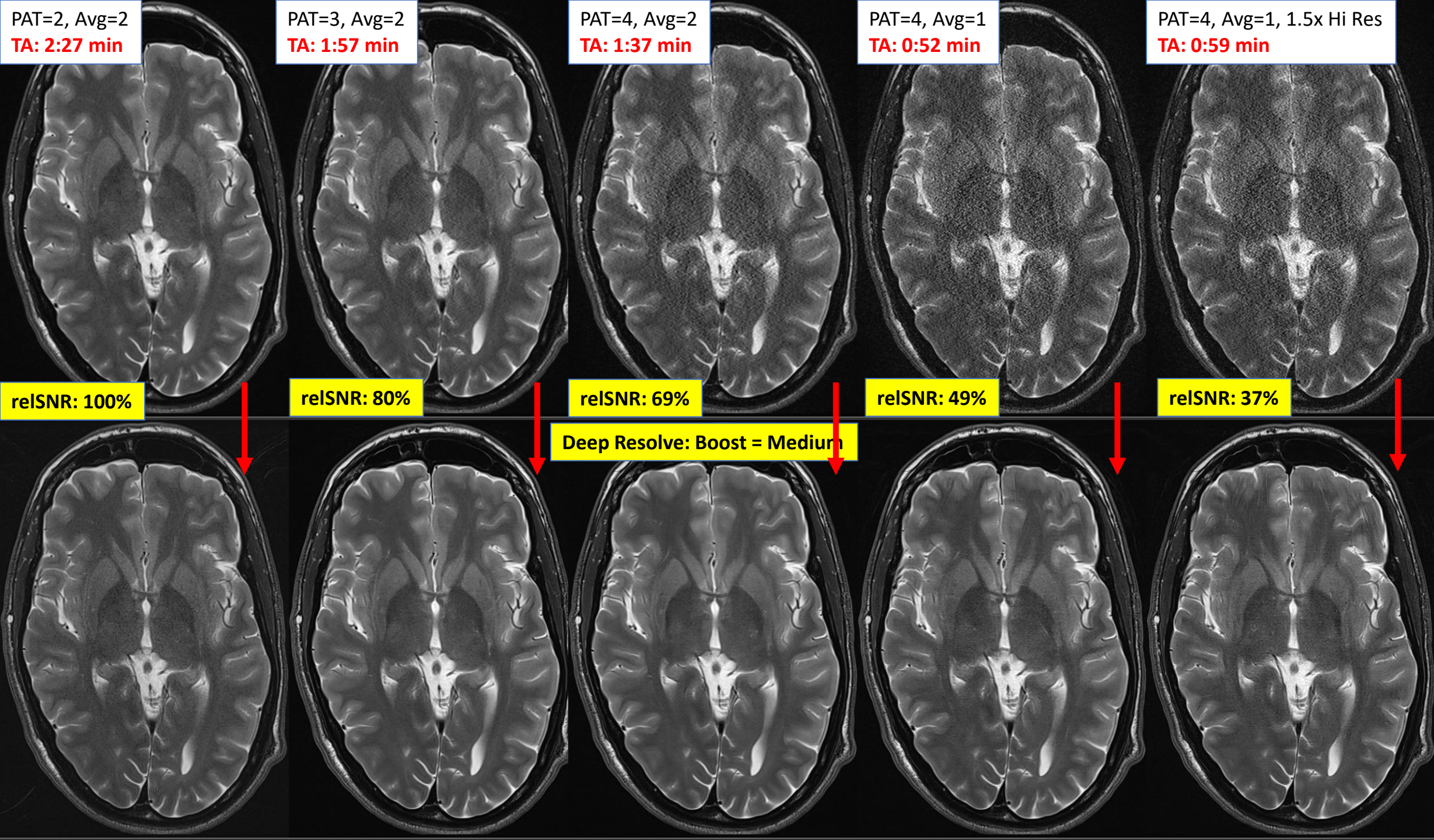

4:34 min

Deep Resolve

BOOST:
Deep Resolve Boost uses raw-data-to-image deep learning reconstruction technology. from low resolution input data. The network was trained on a large number of pairs of low-resolution and high-resolution data. would be most dominant.

Deep Resolve: Boost = Medium

T2 TSE:
0,7 x 0,7 x 4mm
PAT=2, AC=2
TA: 3:45 min

T2 TSE:
0,7 x 0,7 x 4mm
PAT=2, AC=1
TA: 2:35 min

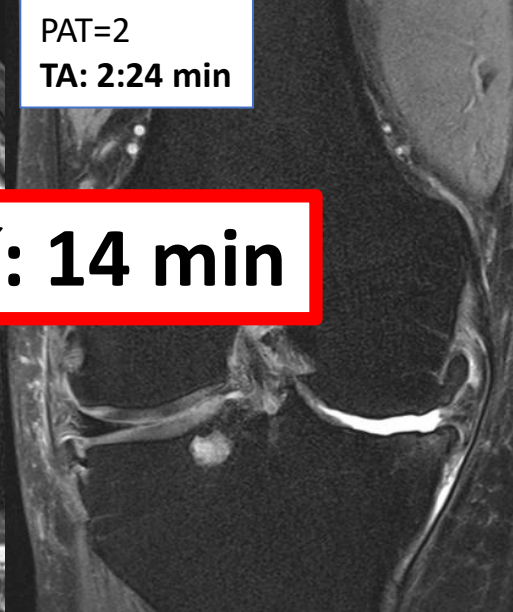
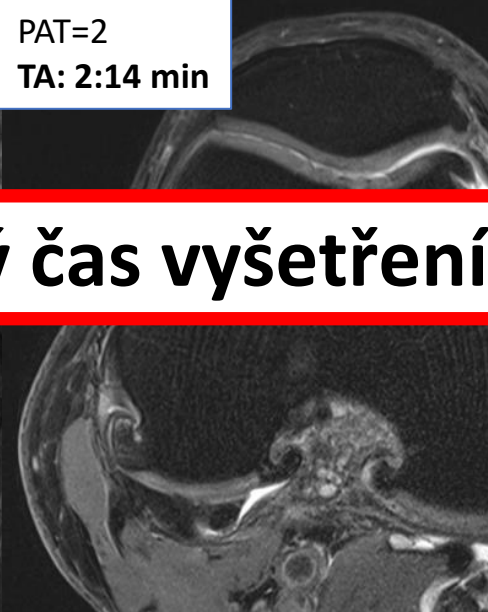
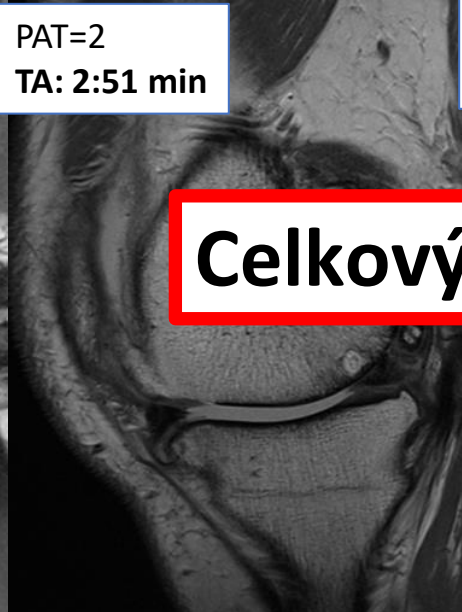
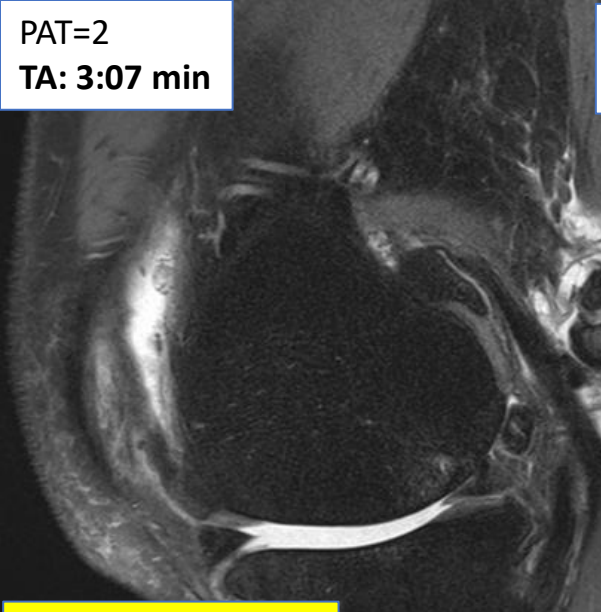

T2 TSE:
0,7 x 0,7 x 4mm
PAT=3, AC=1
TA: 1:55 min

T2 TSE:
0,7 x 0,7 x 4mm
PAT=4, AC=1
TA: 0:55 min

Celkový čas vyšetření: 14 min

3 T magnet
18-ch Tx/Rx KC

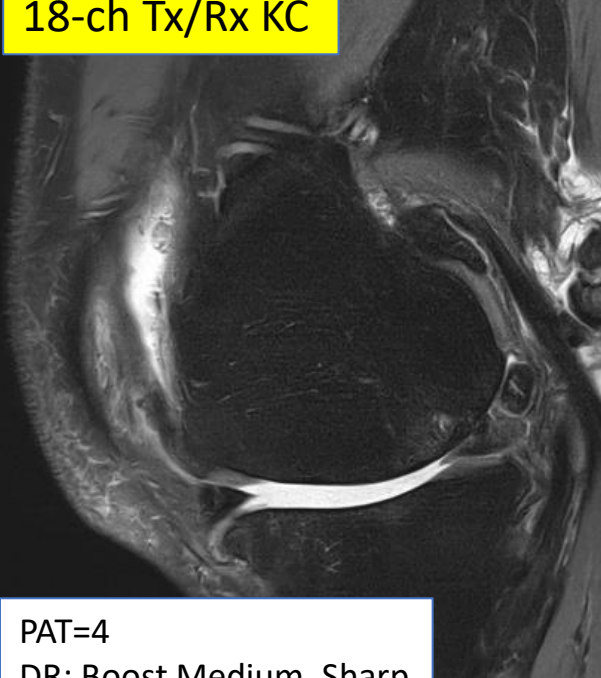
0,37 x 0,31 x 2,5 mm

0,38 x 0,38 x 3 mm

0,37 x 0,31 x 3 mm

0,45 x 0,31 x 3 mm

Celkový čas vyšetření: 7 min

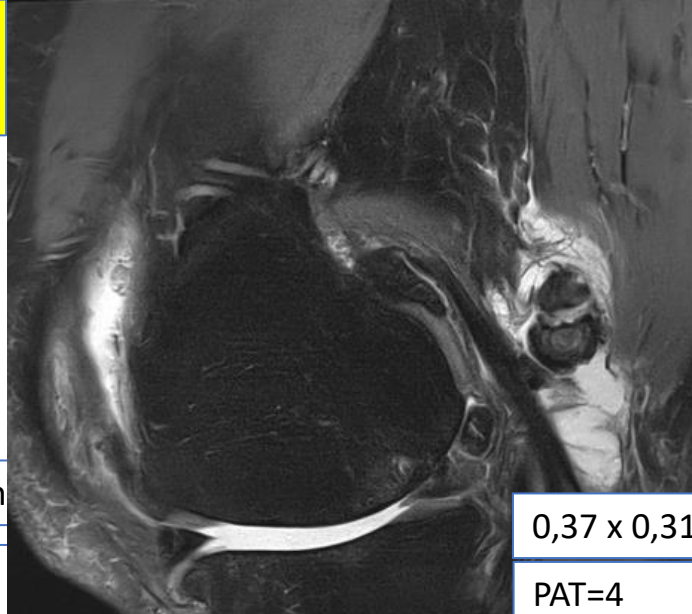
3 T magnet
18-ch Tx/Rx KC

0,38 x 0,32 x 3 mm

PAT=4

DR: Boost **Medium**

TA: 1:19 min

0,37 x 0,31 x 2,5 mm

PAT=4

0,37 x 0,31 x 3 mm

PAT=4

DR: Boost **Medium**, Sharp

TA: 1:25 min

**Téměř srovnatelný klinický výstup
na 6x nižším magnetickém poli**

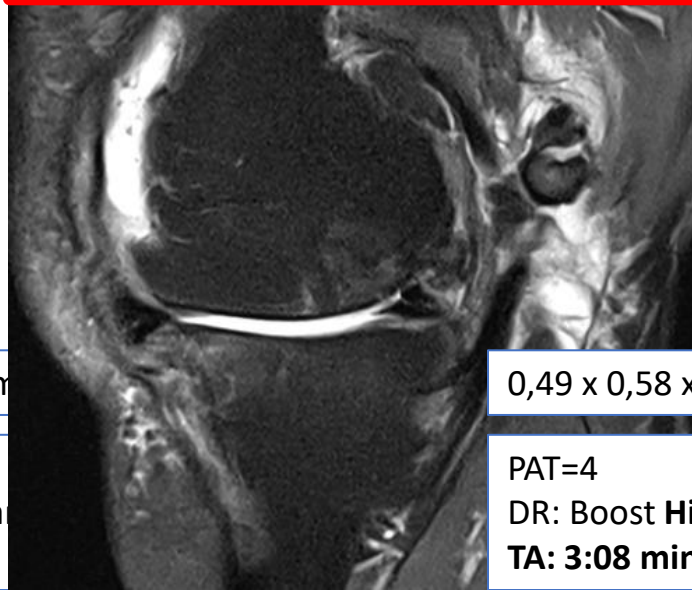
0,55 T magnet
6-ch Rx Contour

0,49 x 0,58 x 3,5 mm

PAT=4

DR: Boost **High**, Sha

TA: 3:08 min

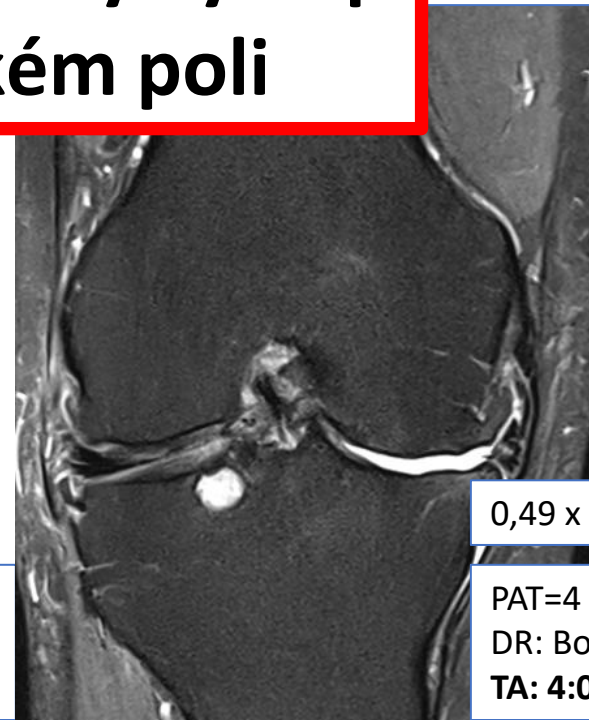

0,49 x 0,58 x 3 mm

PAT=4

DR: Boost **High**, Sharp

TA: 3:08 min

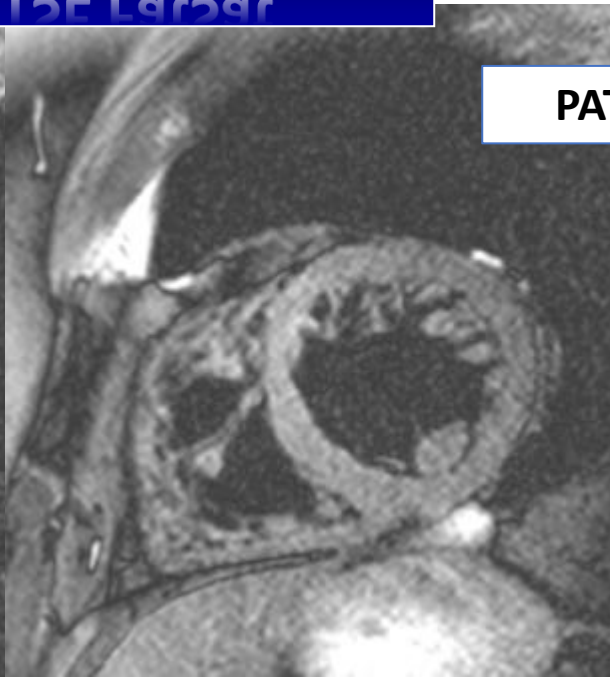
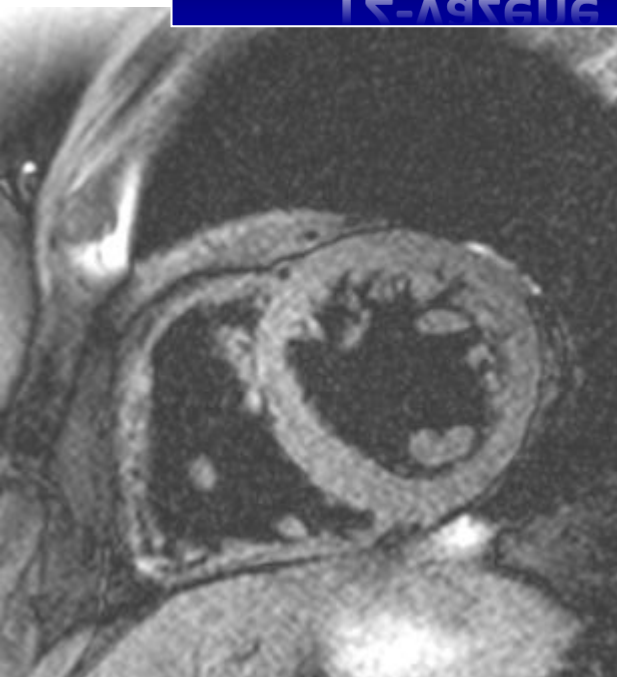
0,49 x 0,58 x 3 mm

PAT=4

DR: Boost **High**, Sharp

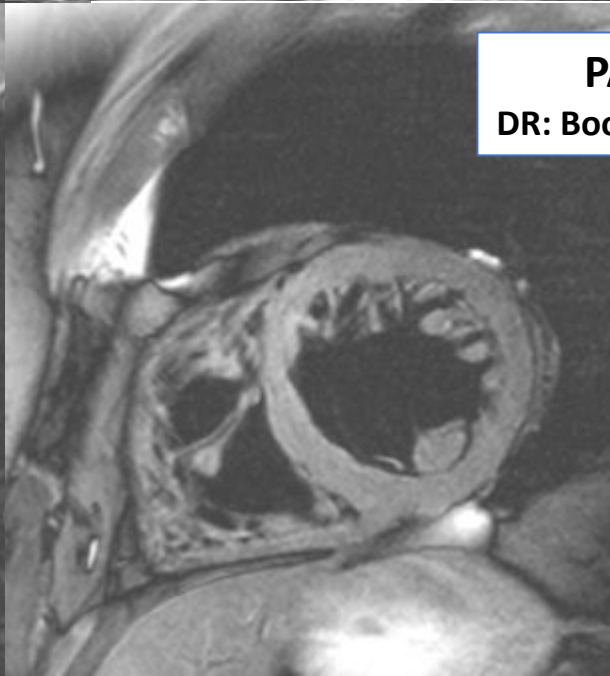
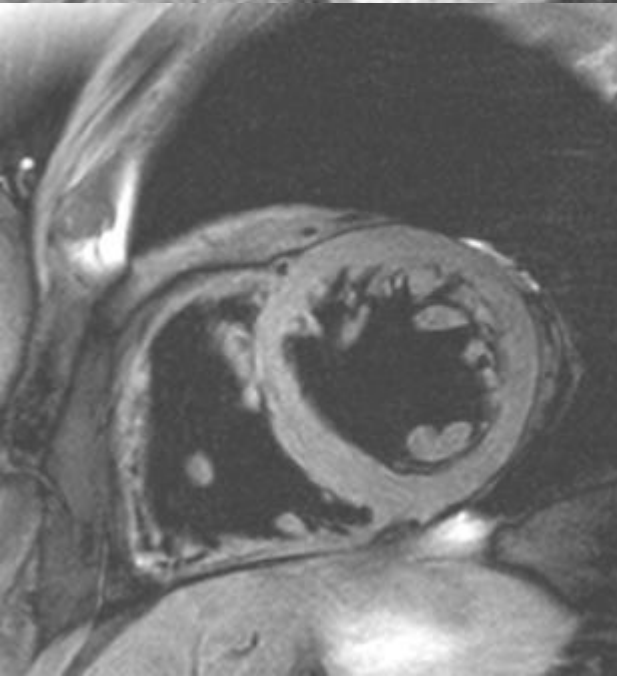
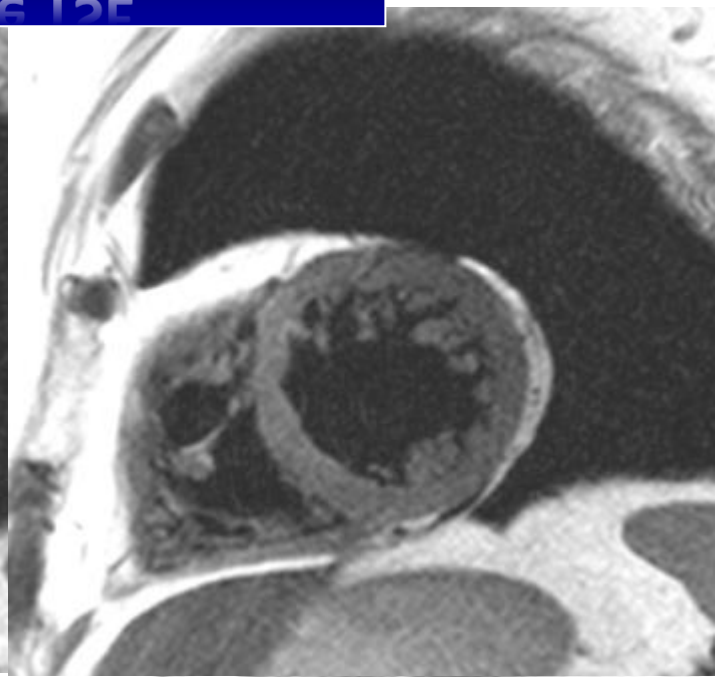
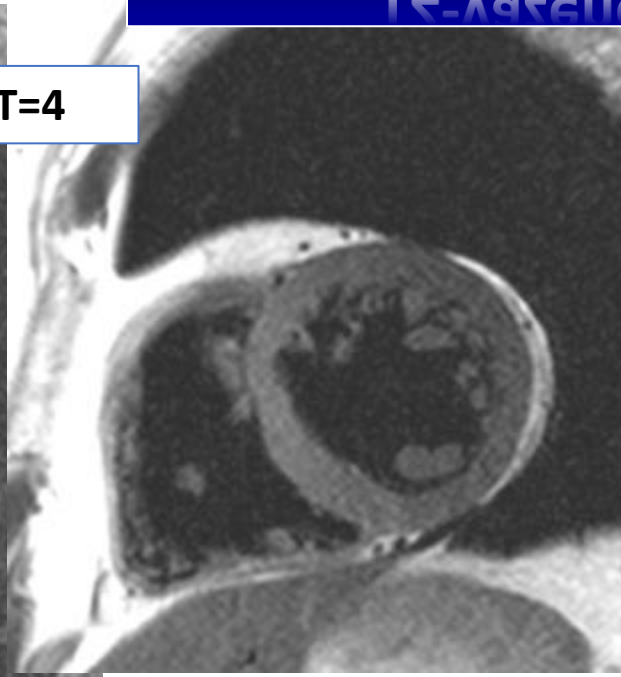
TA: 4:02 min

T2-vážené TSE FatSat

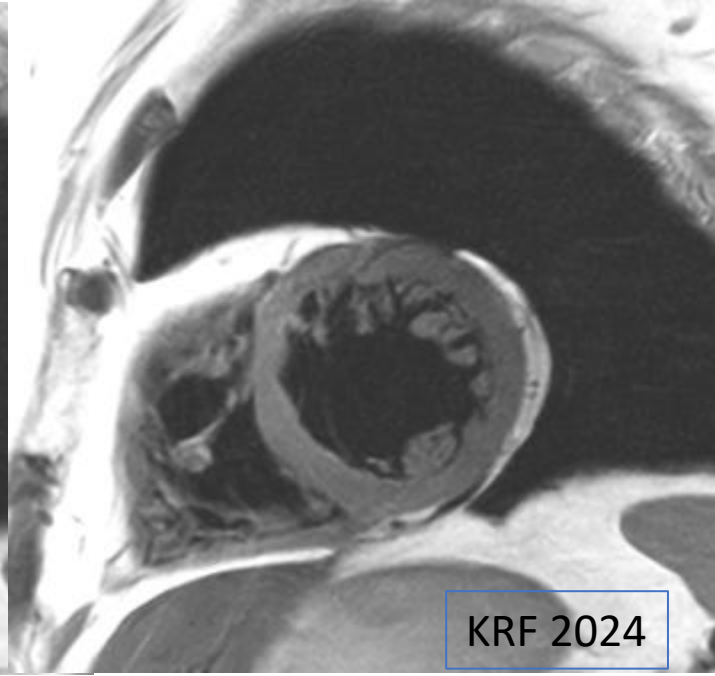
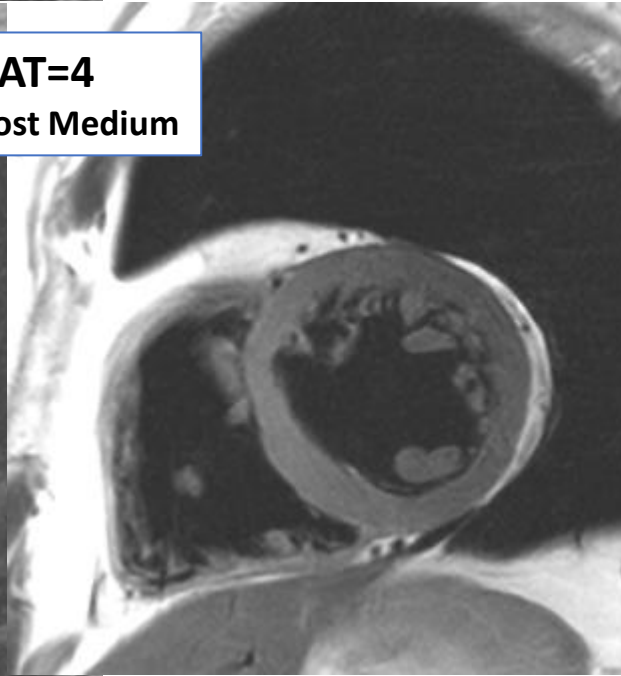
PAT=4

T2-vážené TSE

PAT=4

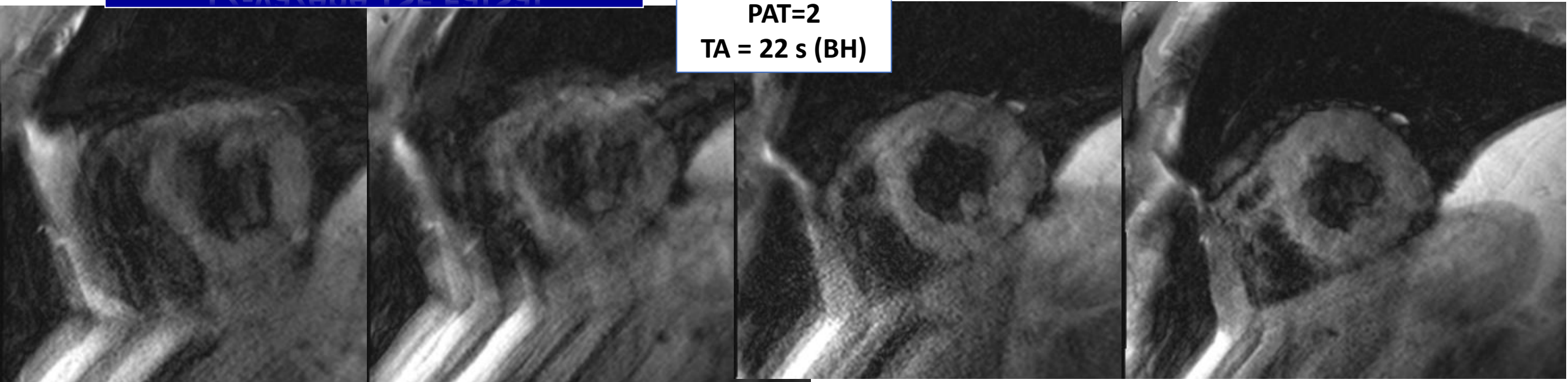
DR: Boost Medium

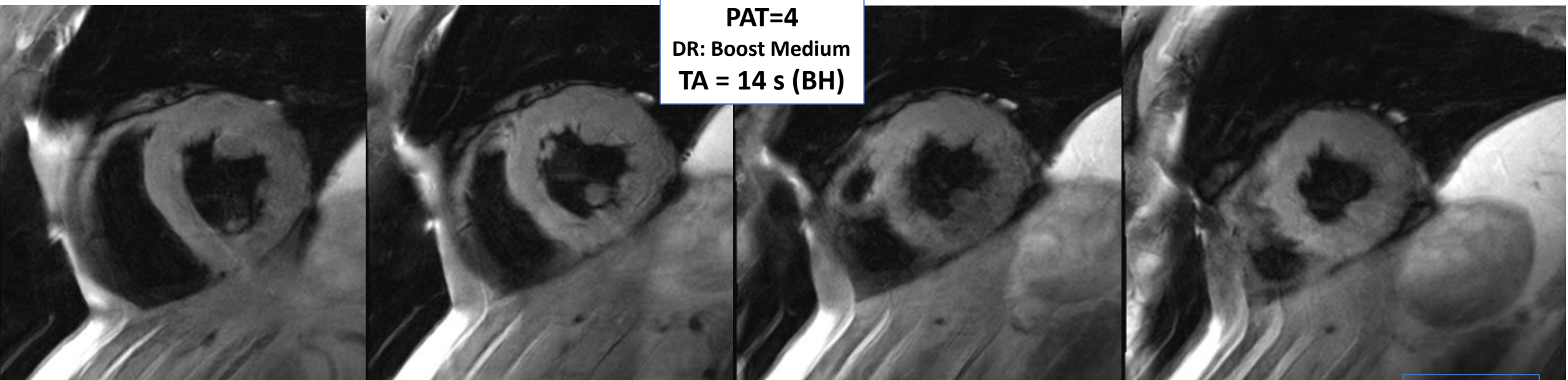

T2-vážené TSE FatSat

PAT=2
TA = 22 s (BH)

PAT=4
DR: Boost Medium
TA = 14 s (BH)

PAT=4
DR: OFF

PAT=2
DR: OFF

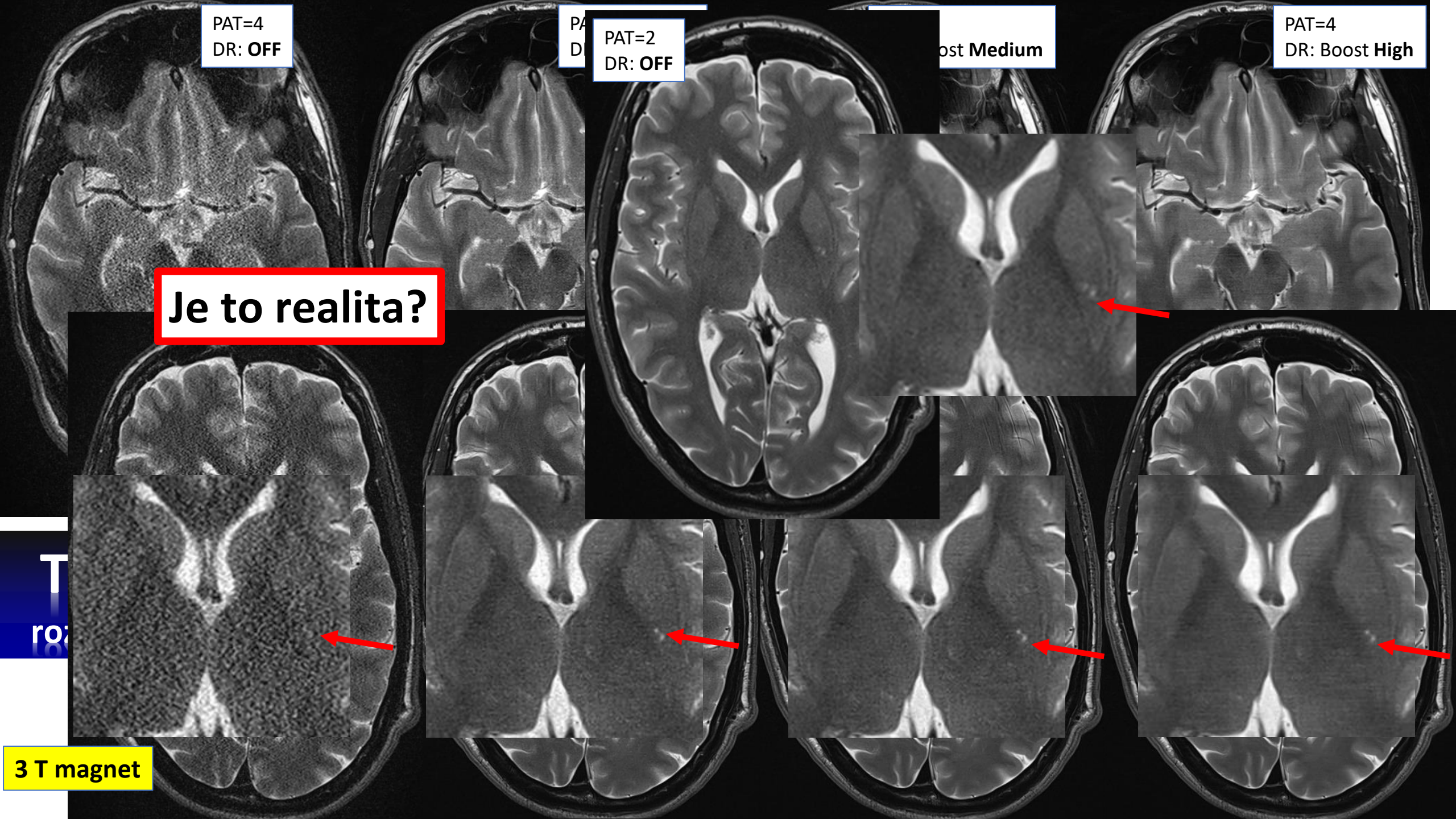
ost Medium

PAT=4
DR: Boost High

Je to realita?

T
ro

3 T magnet

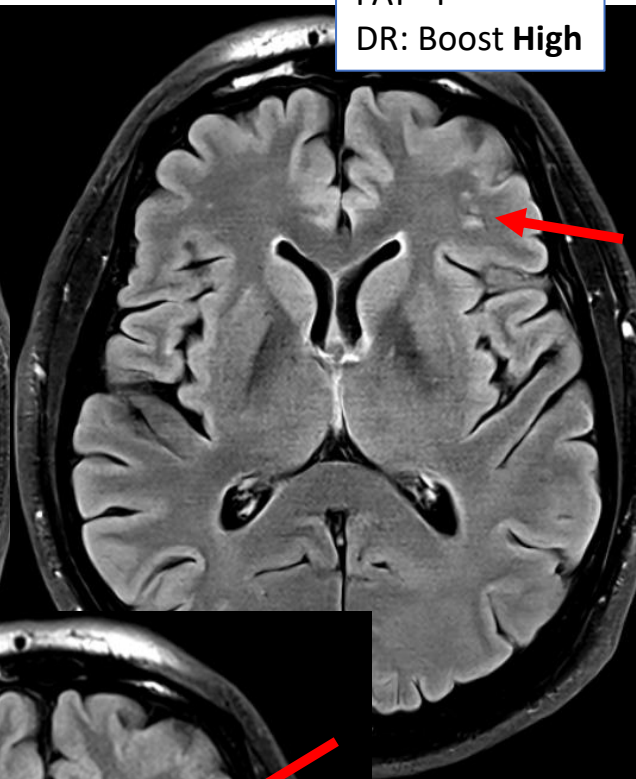
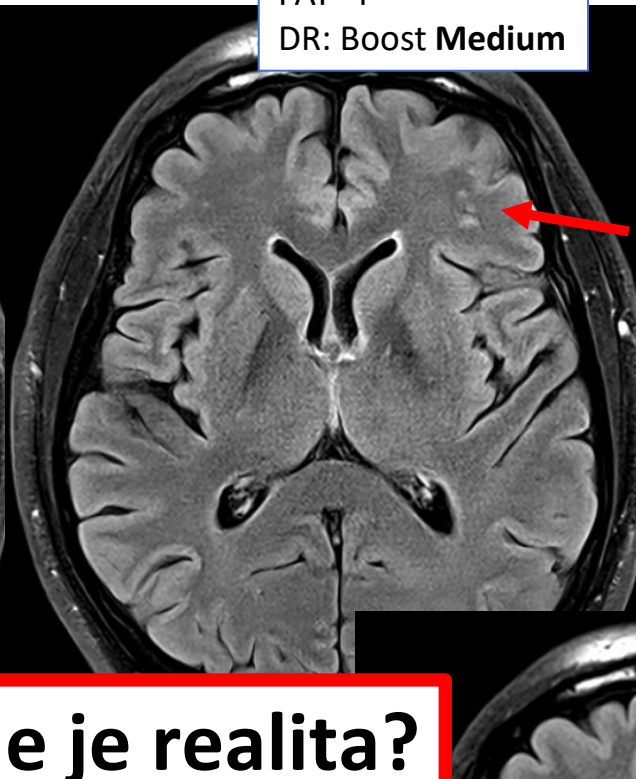
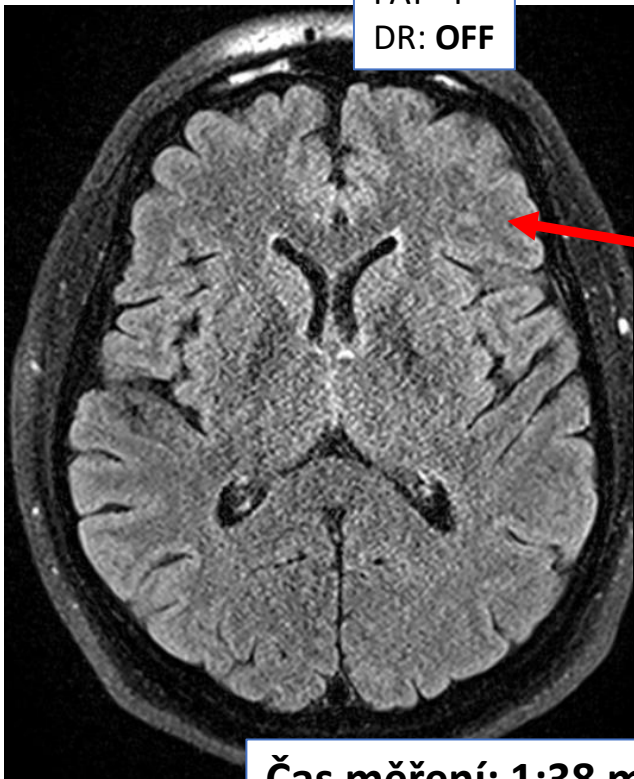

PAT=4
DR: OFF

PAT=4
DR: Boost Low

PAT=4
DR: Boost Medium

PAT=4
DR: Boost High

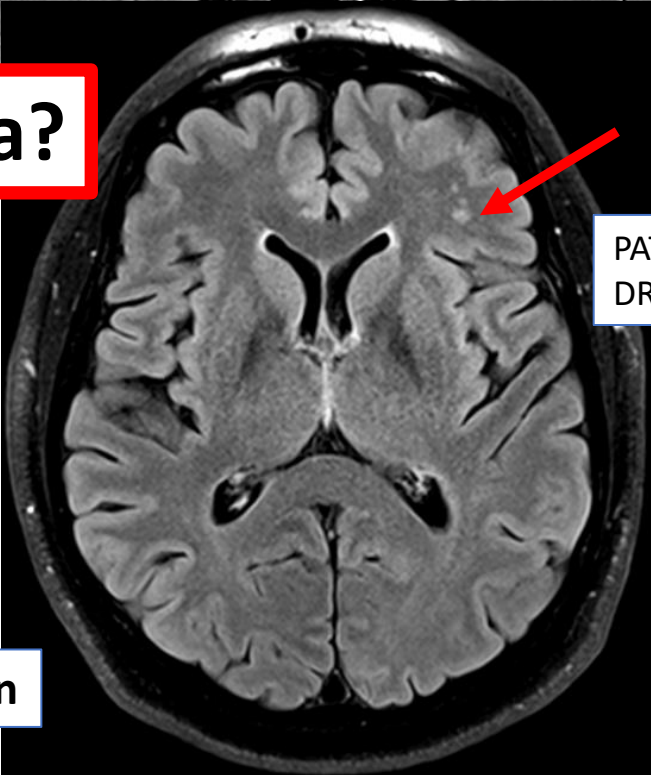

Čas měření: 1:38 min

A tohle je realita?

T2-vážené FLAIR obrazy:
rozdílný stupeň potlačení šumu

3 T magnet

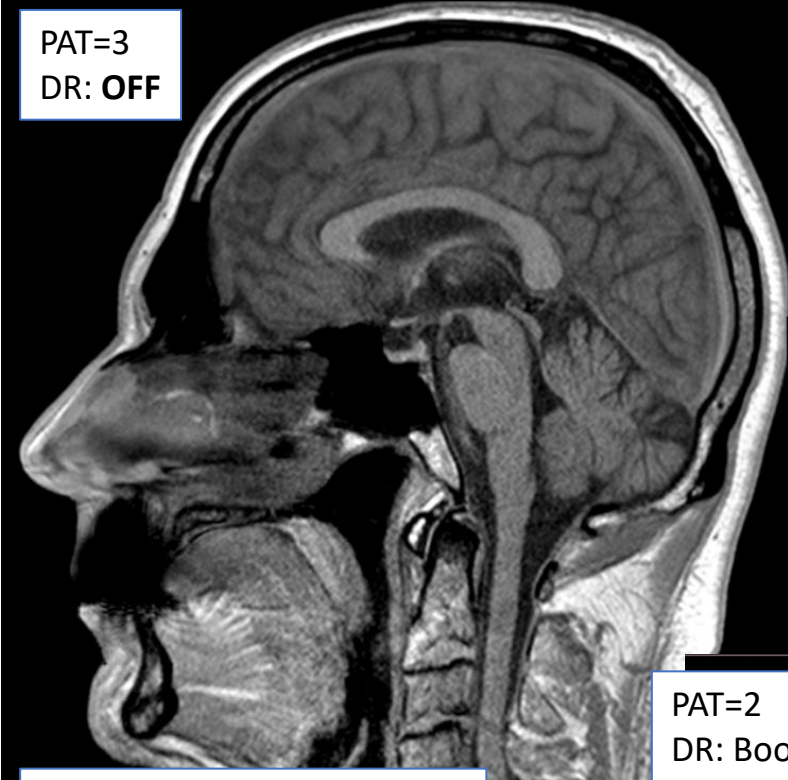

PAT=1
DR: OFF

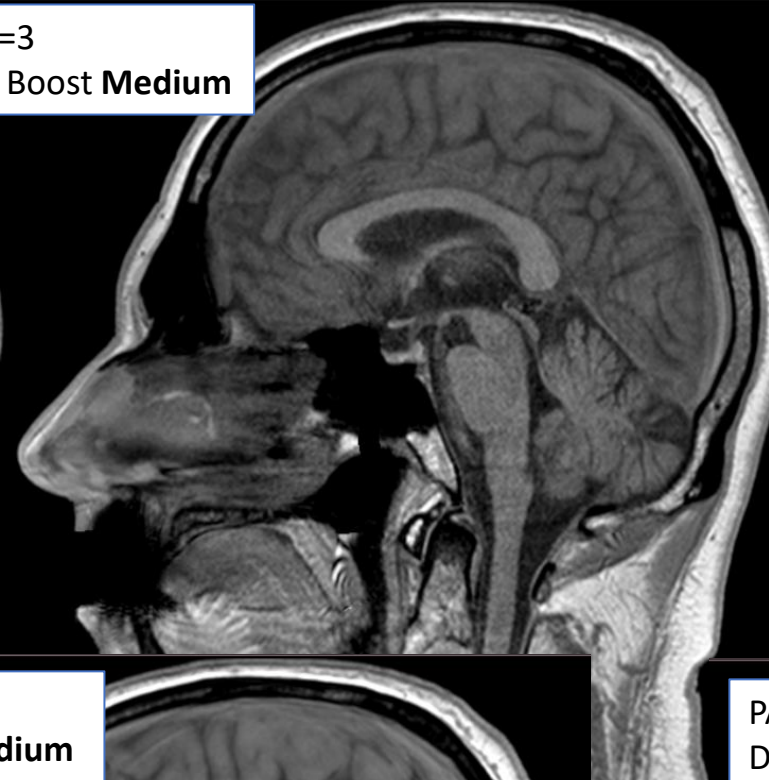
Čas měření: 4:34 min

KRF 2024

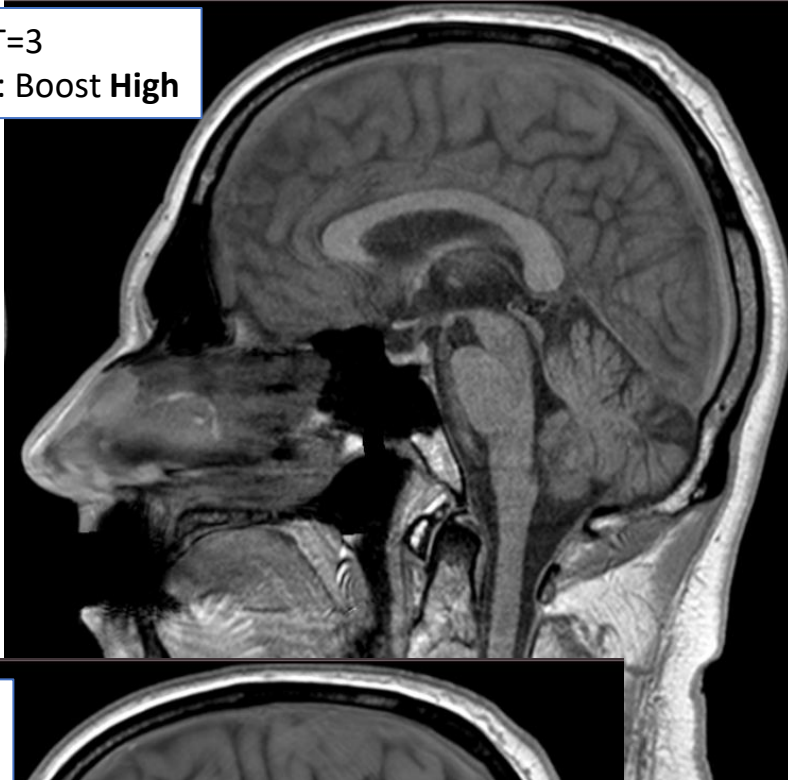
PAT=3
DR: OFF

PAT=3
DR: Boost Medium

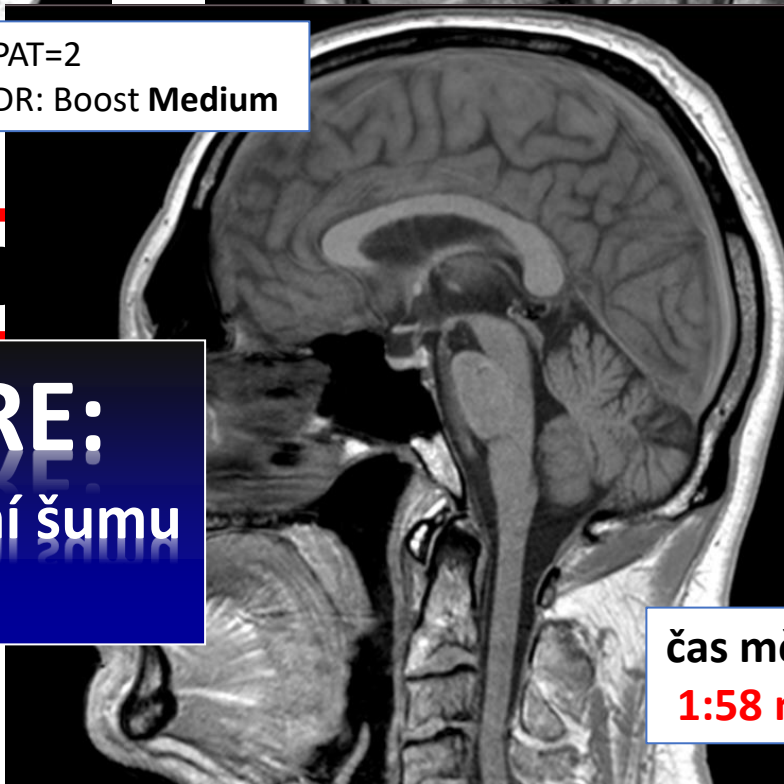

PAT=3
DR: Boost High

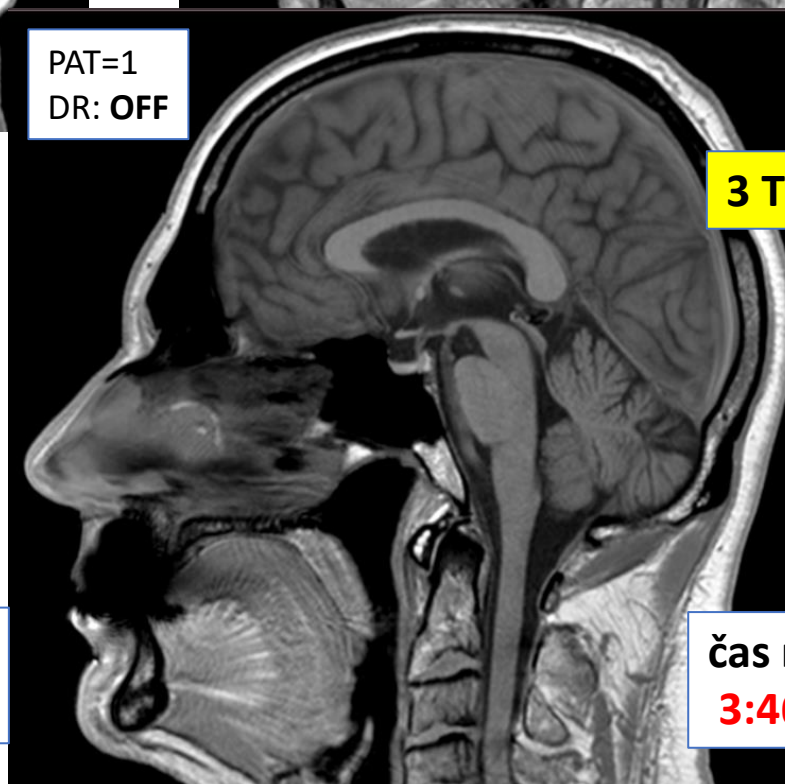

čas měření : 0:45 min

PAT=2
DR: Boost Medium

PAT=1
DR: OFF

3 T magnet

Je „denoising“ efek

T1-vážené GRE:
rozdílný stupeň potlačení šumu
rozdílný akviziční čas

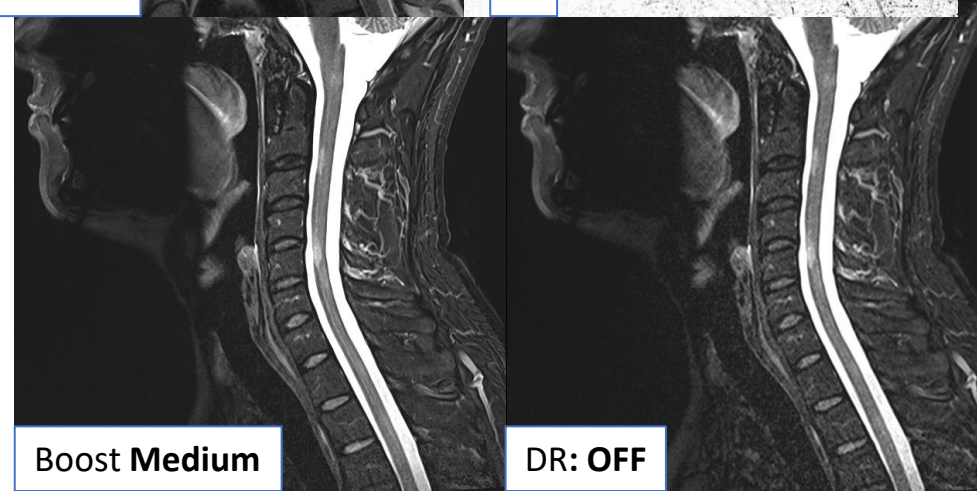
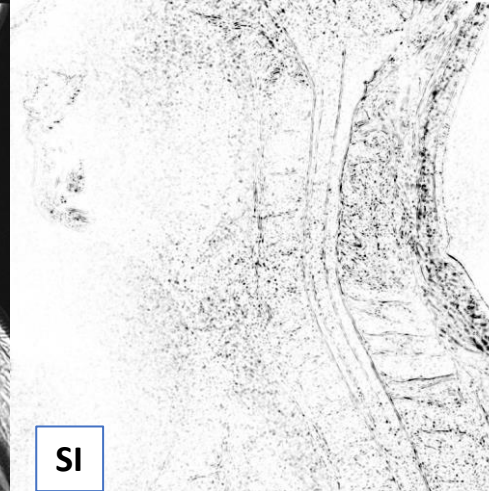
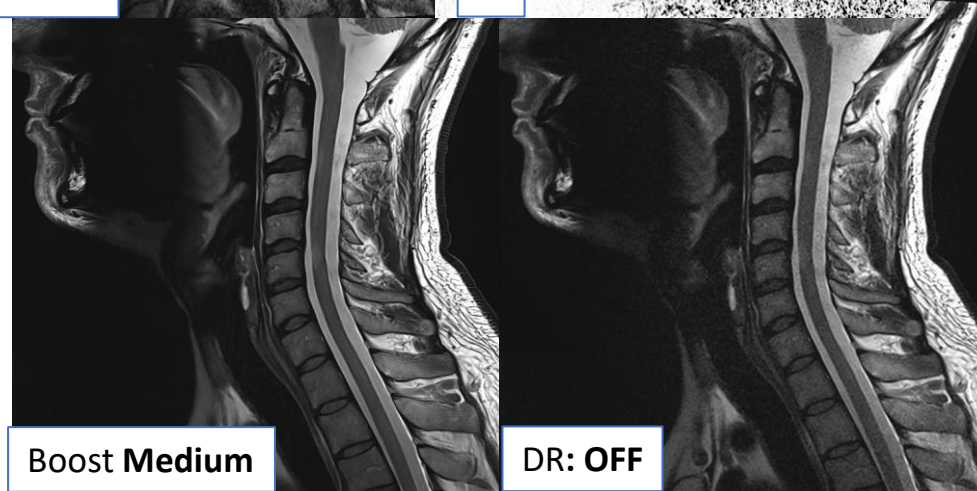
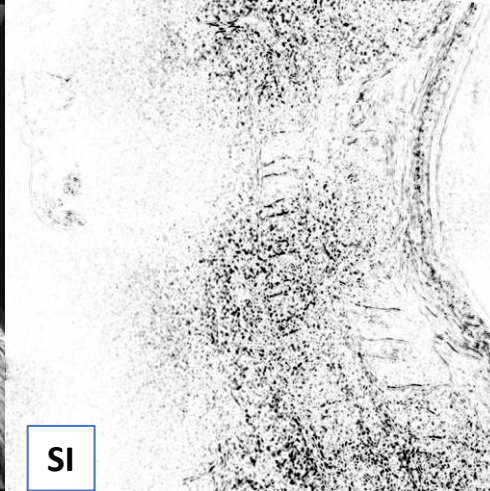
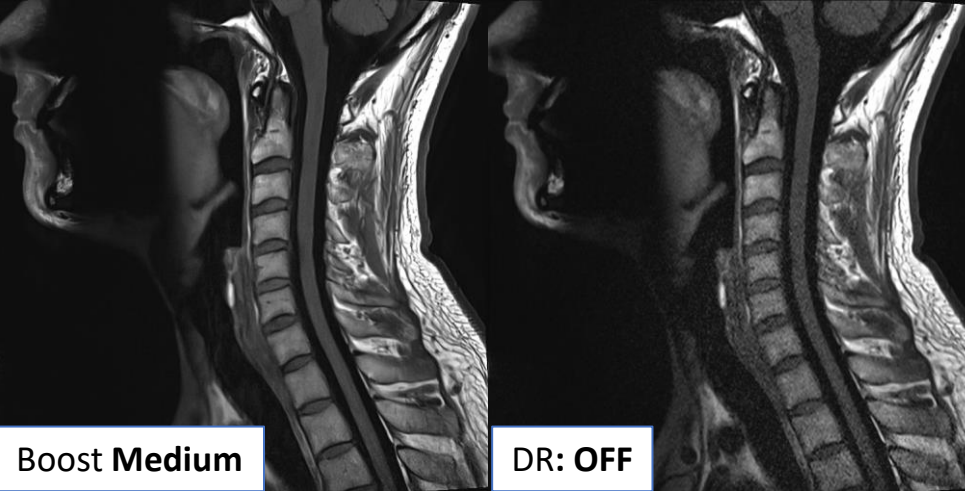
čas měření:
1:58 min

čas měření:
3:46 min

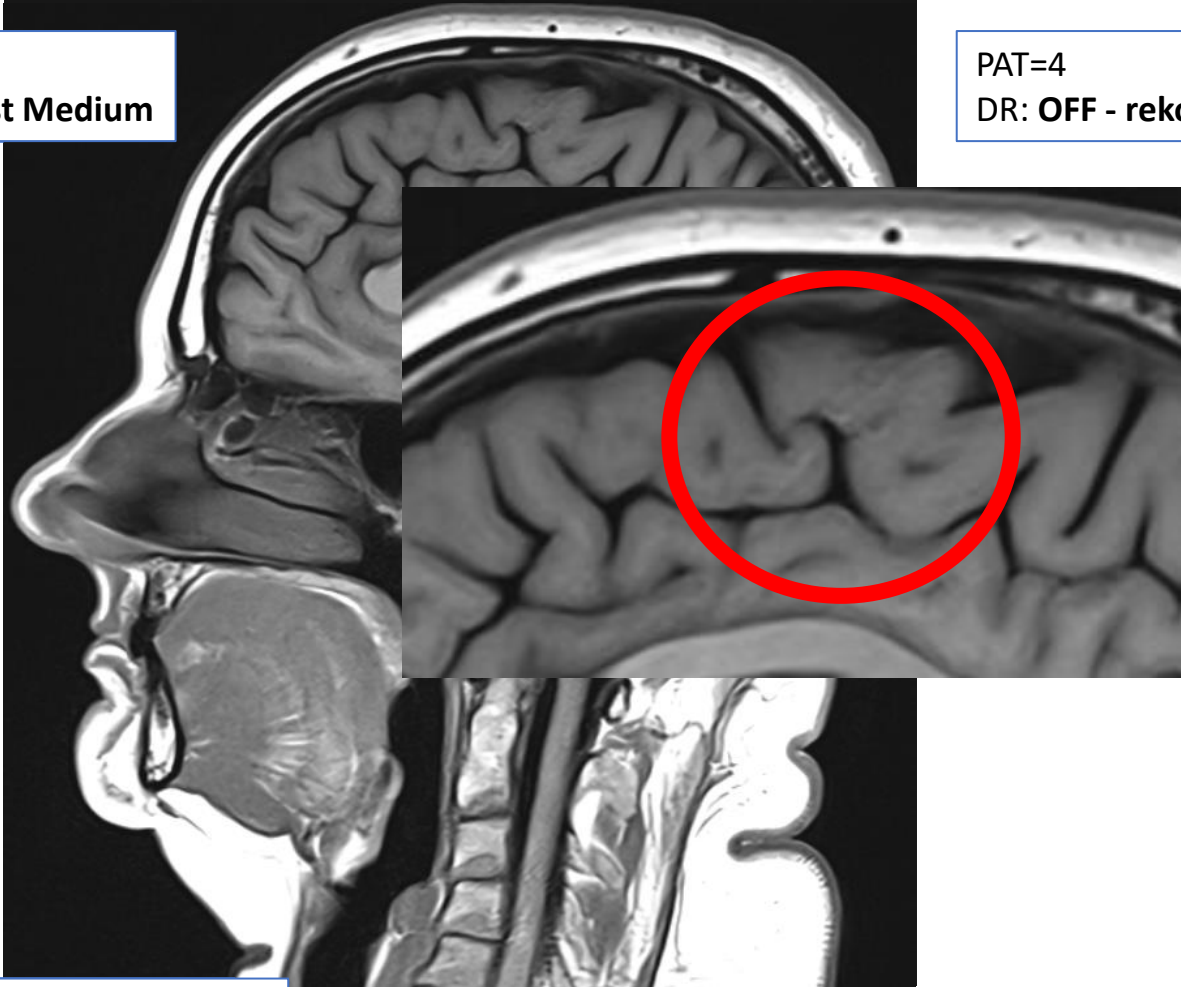

Jak jsou si podobná zdrojová
a „vylepšená“ data?

Similarity Index (SI)

PAT=4
DR: Boost Medium

PAT=4
DR: OFF - rekonstrukce

1,5 T magnet

čas měření : 1:29 min

**T1-vážené
Inversion Recovery**

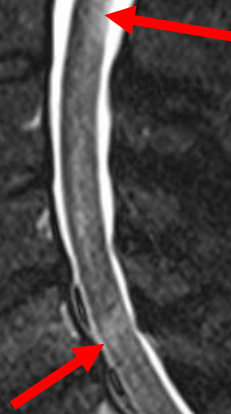
Že by neměla vždycky pravdu???

KRF 2024

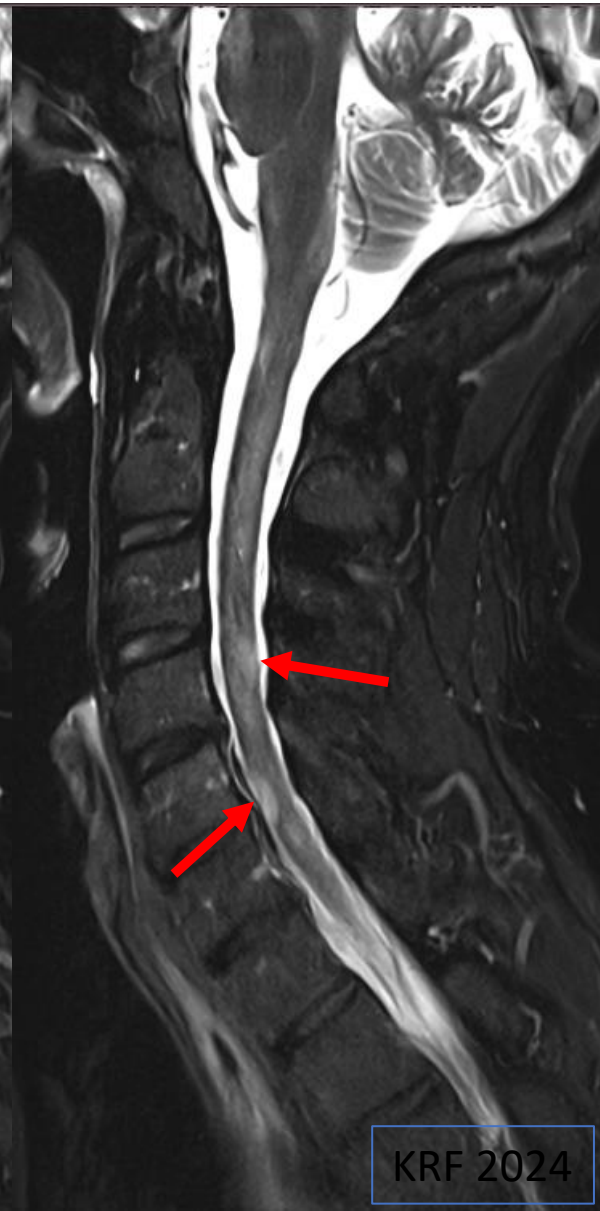
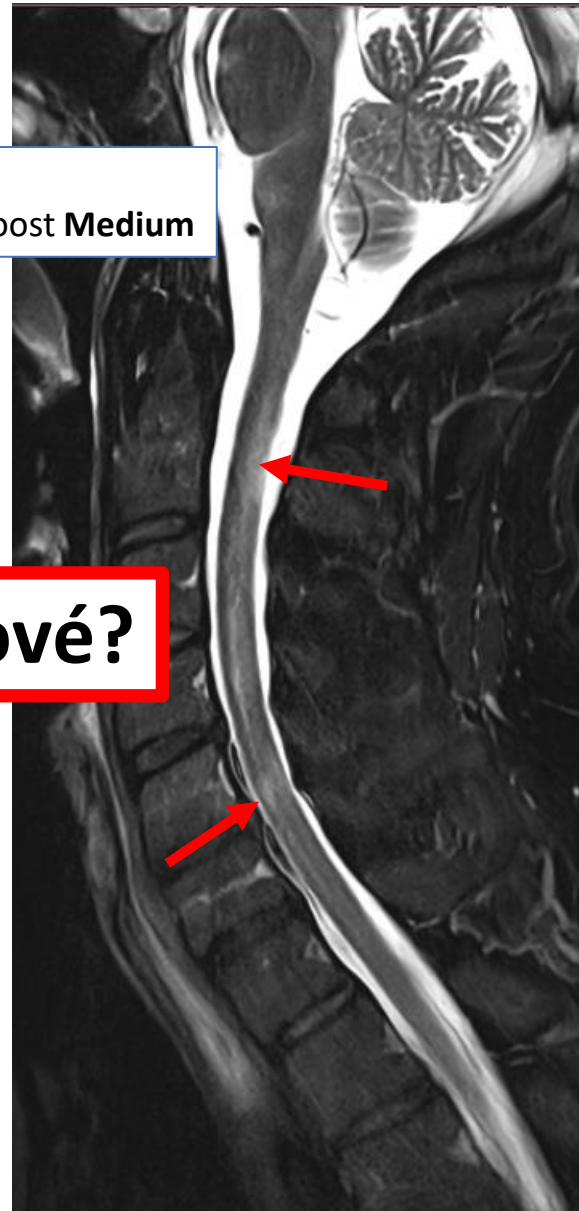
T2-vážené STIR obrázky: pacient s RS

PAT=4
DR: OFF

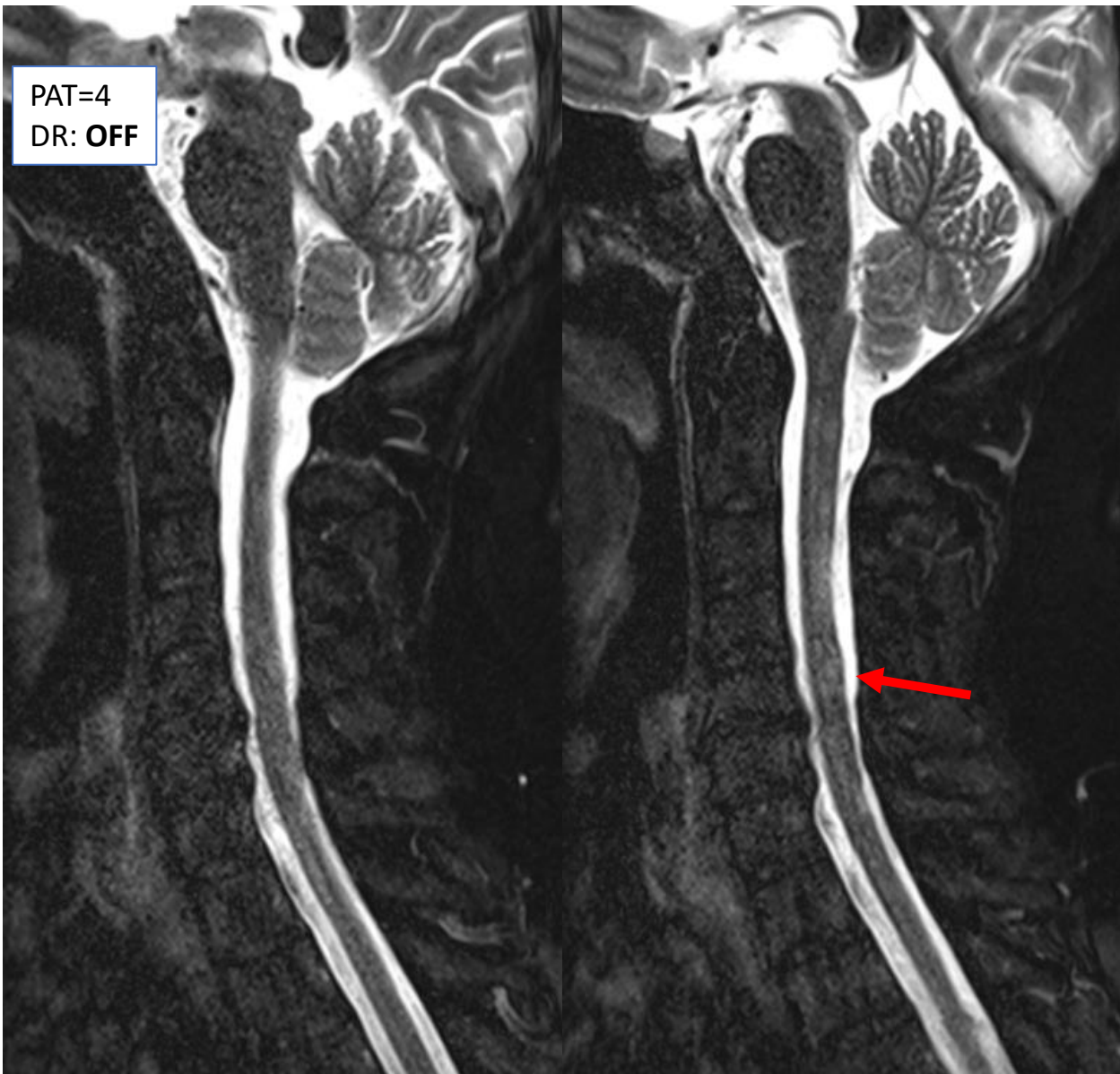

PAT=4
DR: Boost Medium

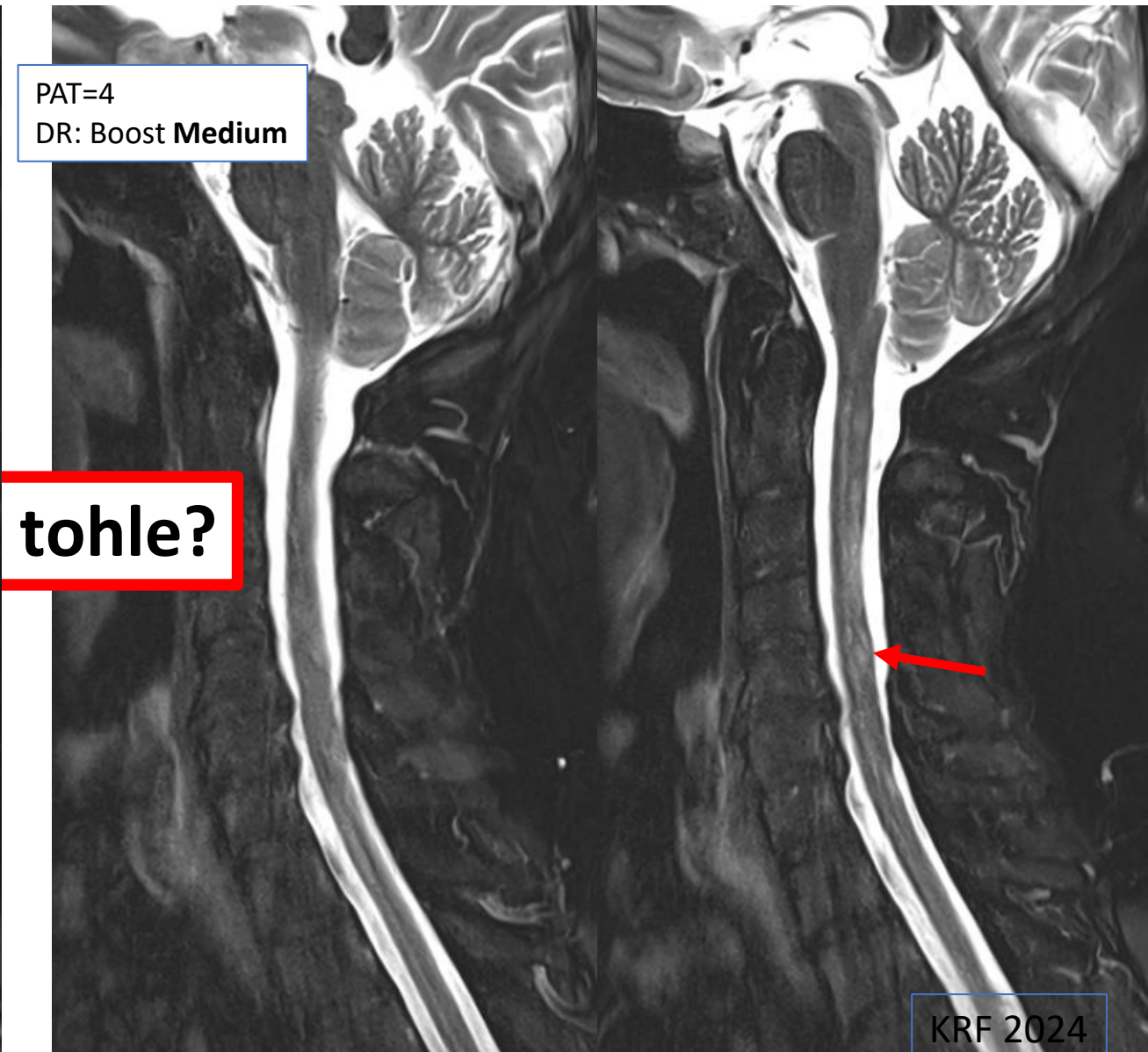
avdové?

T2-vážené STIR obrazy: : pacient s RS

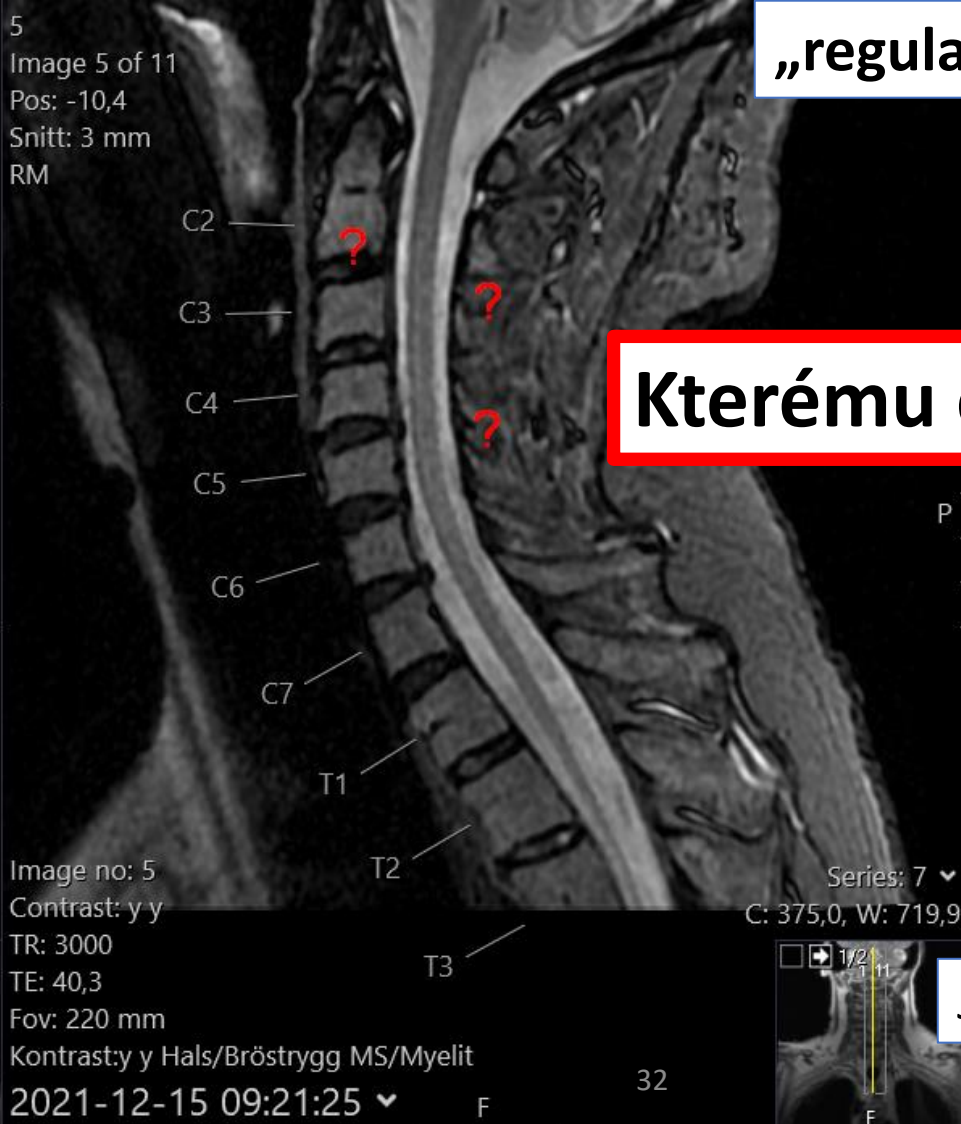
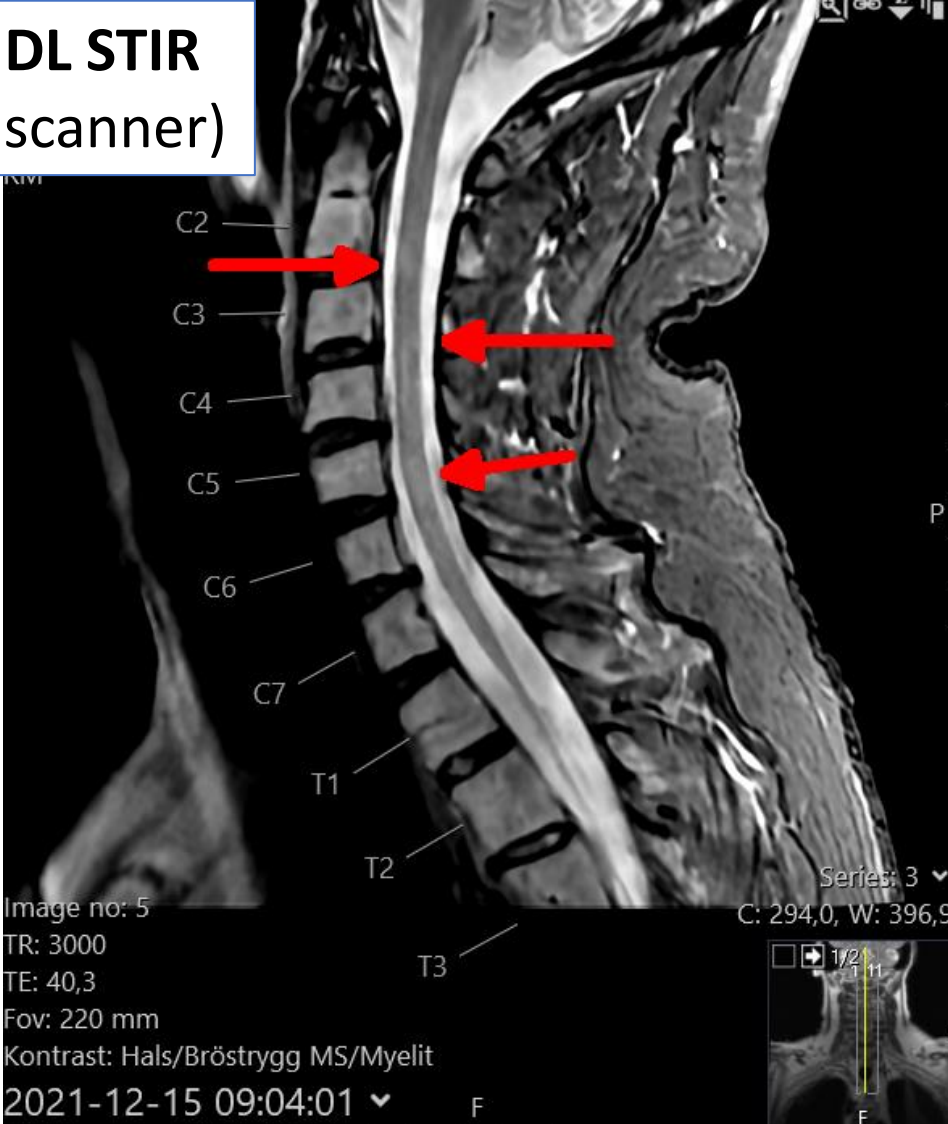
tohle?

T2-vážené STIR obrazy: : pacient s RS

AIR DL STIR
(GE scanner)

„regular“ reconstruction

Kterému obrazu věřit?

Jan Žižka

KRF 2024

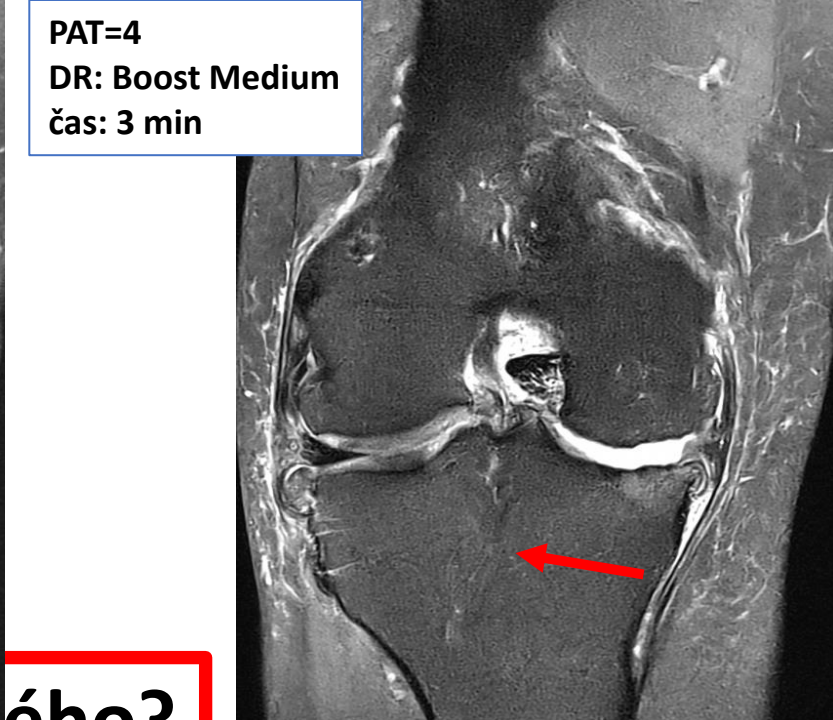
PAT=2
DR: OFF
čas: 6 min

Není v t

PAT=4
DR: Boost Medium
čas: 3 min

ého?

PAT=4
DR: OFF

Ne!

1,5 T magnet

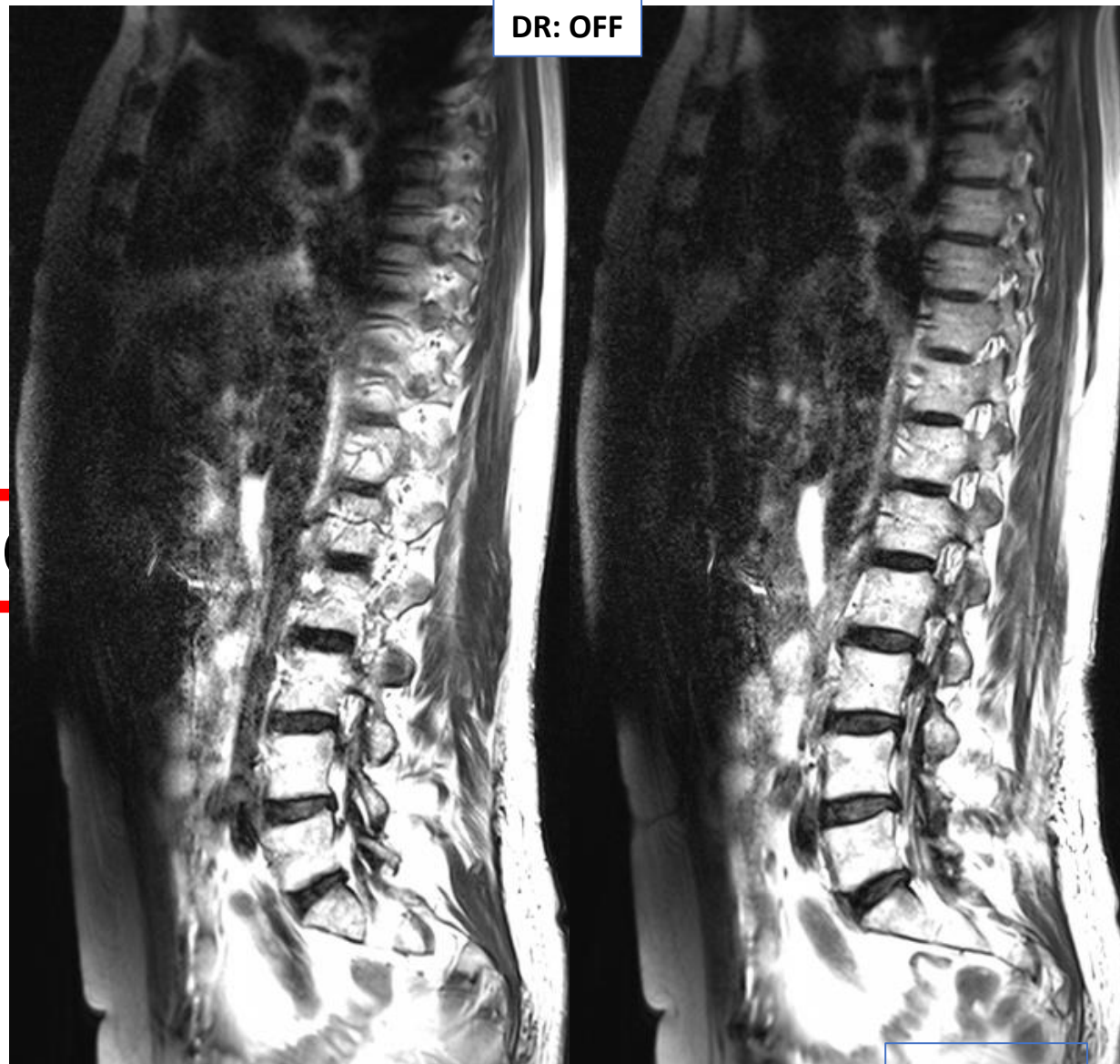
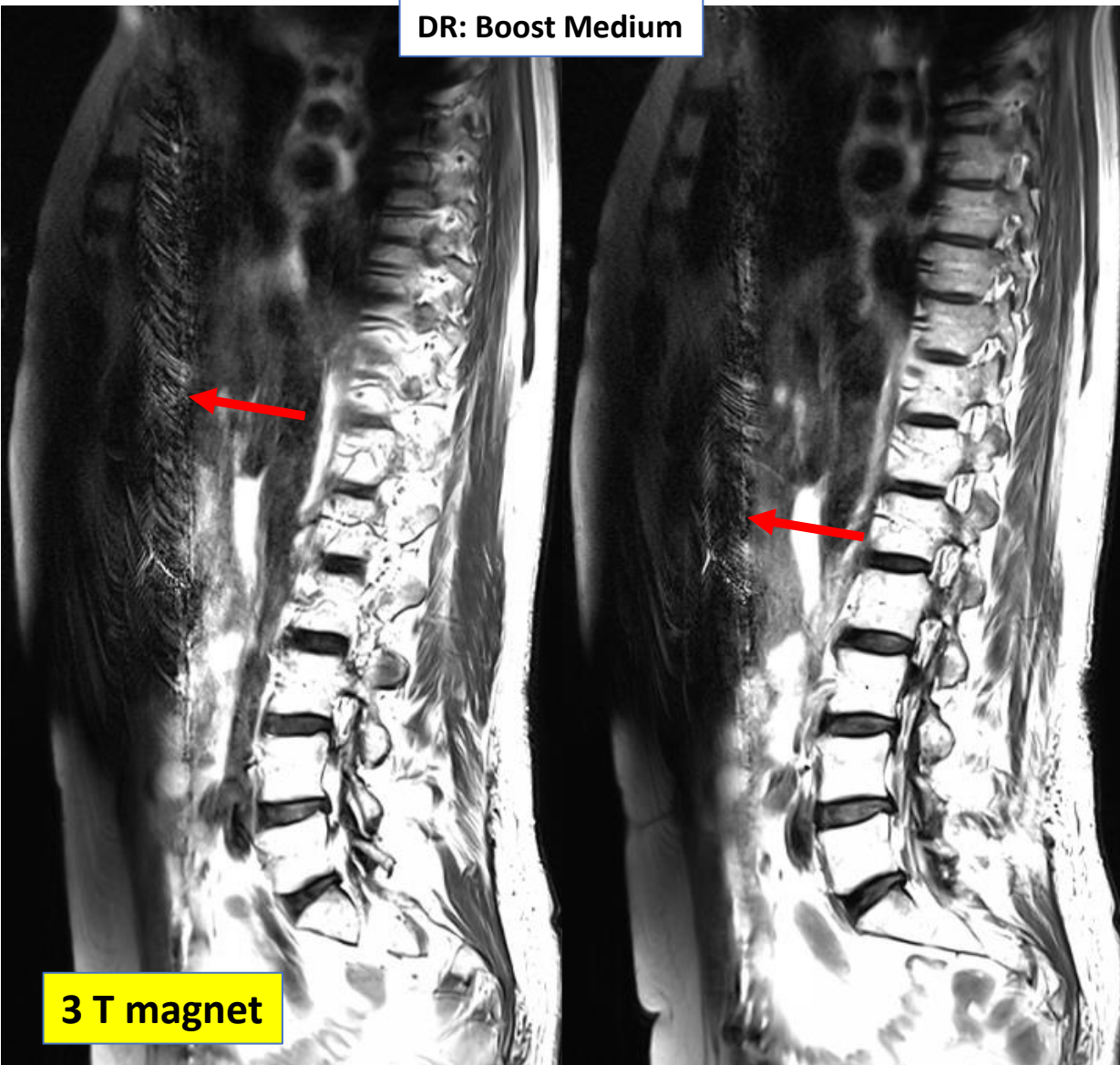
KRF 2024

Umíme vždy vysvětlit, co v obrazu vidíme?

PAT=4
DR: Boost Medium

PAT=4
DR: OFF

3 T magnet

Něco optimistického na závěr?

